<mark>ፌዴራል ነ</mark>ጋሪት ጋዜጣ FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራአራተኛ ዓመት ቁተር ፰፪ አዲስ አበባ መስከረም ፲፬ ቀን ፪ሺ፩ ዓ.ም በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

14th Year No 62. ADDIS ABABA 24th September, 2008

சுமுஞ

አዋጅ ቁጥር ፟፟፩፻፸፫/፪ሺ ዓ.ም

የተሻሻለው የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባ አዋጅ ገጽ ፬ሺ፪፻፲፱

CONTENTS

Proclamation No. 573/2008

The Revised Political Parties Registration Proclamation Page 4282

አዋጅ ቁጥር ሯ፻፸፫/፪ሺ

<u>የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባ አዋጅ</u>

በሕገመንግሥቱ መሠረት ዜጎች የመደራጀት መብታቸውን ተጠቅመው በሰላማዊና ህጋዊ የፖለቲካ እንቅስቃሴ በመሳተፍ የፖለቲካ ሥልጣን የሚይ ዙበትን ሁኔታ በህግ መደንገግ አስፈላጊ በመሆኑ፤

ዜጎች የፖለቲካ ፓርቲ ሲመሰርቱ እና በአባልነት ሲንቀሳቀሱ ስለሚኖራቸው መብትና ግዴታ እንዲ ሁም የፖለቲካ ፓርቲዎች ሊከተሷቸው የሚገቡ መሠ ረታዊ መርሆዎችን በመደንገግ ህጋዊ ሰውነት አግኝ ተው እንዲንቀሳቀሱ ማድረግ አስፈላጊ በመሆኑ፣

የፖለቲካ ፓርቲዎች በመዋሀድ ወይም ግንባር በመፍጠር ወይም ተቀናጅተው ሲንቀሳቀሱ የሚችሉ በትን ሁኔታ መደንገግ አስፈላጊ በመሆኑ፣

በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፱፫ /፩/ መሠረት የሚከተ ለው ታውጇል።

<u>ክፍል አንድ</u> ጠቅሳሳ ድን*ጋጊ*

፩. <u>አጭር ርዕስ</u>

ይህ አዋጅ "የተሻሻለው የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባ አዋጅ ቁጥር ፩፻፸፫/፪ሺ" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

PROCLAMATION NO. 573/2008

POLITICAL PARTIES REGISTRATION PROCLAMATION

Whereas, it is necessary to regulate by law the conditions by which citizens using their freedom of association in accordance with the Constitution for participating in peaceful and lawful political activities to assume political power;

Whereas, it is necessary, to provide the right and duty of citizens when forming political parties and acting as members of political parties, and also by providing basic principles to be followed by political parties to enable the political parties to act upon having legal personality;

Whereas, it is necessary to provide the manner by which political parties able to act by forming union or front or coalition;

Now, therefore, in accordance with Article - 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

<u>PART ONE</u> <u>GENERAL PROVISIONS</u>

1. Short Title

This Proclamation may be cited as "The Revised Political Parties Registration Proclamation No. 573/2008."

ያንዱ ዋጋ Unit Price ነ*ኃሪት ኃዜጣ ፖ.ግ.*ቀ. ፲ሺ፩ Negarit G. P.O.Box 80001

፪. <u>ትርጉም</u>

የቃሉ አንባብ <mark>ሴላ ትርጉም የሚያ</mark>ሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ፤

- ፩/ "ቦርድ" ማለት የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ነው፣
- ፪/ "የፖለቲካ ፖርቲ" ወይም "የፖለቲካ ድር ጅት" ማለት ከሕብረተሰቡ ውስጥ የተወ ሰኑ ሰዎችን በማሰባሰብ የራሱን የፖለቲካ ኢምነትና ዓላማ የሚያንፀባርቅበት ፕሮግ ራም በማውጣት በሀገር አቀፍ ወይም በክ ልል የፖለቲካ እንቅስቃሴ ውስጥ ተሳትፎ በዴሞክራሲያዊ ስርዓት የፖለቲካ ሥል ጣን ለመያዝ በዚህ አዋጅ መሠረት የተመ ዘገበ ማሕበራዊ ተቋም ነው፤
- ፫/ "ህገ መንግሥት" ማለት የኢትዮጵያ ፌዴ ራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገመንግ ሥት ነው፤
- ፬/ "ንግድና ኢንዳስትሪ ሥራዎች" ጣለት ለትርፍ ለሚካሄድ የማምረት፣ አገለግሎት የመስጠት ወይም የማከፋፊል ሥራዎችን ይጨምራል፣
- ፩/ "ክልል" ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ህገ-መንግሥት አንቀፅ ፵፯ መሥረት የተቋቋመ ክልል ሲሆን ለዚህ አዋጅ አፌፃፀም ሲባል አዲስ አበባንና ድሬዳዋን ይጨምራል፤
- ፯/ "መደበኛ ነዋሪ" ማለት በ፲፱፻፶፪ ዓ.ም በወጣው የፍተሐብሔር ህግ እንደተደነ ነገው በመደበኛ የመኖሪያ ቤታ የሚኖር ሰው ነው፣
- ፯/ "የፖለቲካ ፓርቲ ሃላፊዎች" ማለት እንደ ሁኔታው የአንድ ፖለቲካ ፓርቲ የሥራ አስፌጻሚ አባሳት፣ ወይም በተመሳሳይ የሥልጣን ደረጃ ላይ ያሉ የፖለቲካ ፓርቲ መሪዎች ናቸው፣
- ጀ/ "ውህደት" ማለት ሁለትና ከዚያ በላይ የሆኑ በህግ መሥረት ተመዝግበው የነበሩ የፖለቲካ ፓርቲዎች በአንድ ላይ ተዋህ ደው አዲስ የፖለቲካ ፓርቲ የሚመሰርቱ በት ሁኔታ ነው፤

2. <u>Definitions</u>

Unless the context requires otherwise, in this Proclamation:

- 1) "Board" means the Ethiopian National Election Board;
- 2) "Political Party" or "Political Organization" means a social institution registered in accordance with this Proclamation organizing underwhich part of the society and having its own political program reflecting its own belief and purpose with a view to hold political power by participating in national or regional political activities in a democratic way;
- 3) "Constitution" means the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;
- "Commercial and Industrial Activities" means an activity taking place for the purpose of profit making and includes production, service rendering and distribution;
- 5) "Regional State" means a regional state established by Article 47 of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia and includes for the purpose of this Proclamation Addis Ababa and Dire Dawa administrations;
- 6) "Resident" means a person residing regularly in a place as provided in the 1960 Ethiopian Civil Code.
- 7) "Political Party Leaders" means members of the executive of a political party or political leaders at similar level of authority;
- 8) "Union" means a political party established as a result of a union effected between two or more parties registered in accordance with the appropriate law;

- ፬/ "ማንባር" ማለት ሁለት እና ከዚያ በላይ የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች የተናጠል ህጋዊ ህልው ናቸው እንዴተጠበቀ ሆኖ የጋራ የሆነ ስያሜ፤ የፖለቲካ ፕሮግራም እና መተዳደሪያ ደንብ ኖሯቸው ለመንቀሳቀስ ሲወስኑ የሚደራጅ አካል ነው፤
- ፤/ "መቀናጀት" ማለት ሁለትና ከዚያ በላይ የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች ለጊዜያዊ አላማ በጋራ ለመሥራት እያንዳንዱ አካል ህጋዊ ህልውናውን እንደጠበቀ ለመቀናጀ ታቸው ጊዜያዊ የምስክር ወረቀት የሚያገ ኙበት ሁኔታ ነው፤
- ፲፩/ "መተካት" ማለት አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ነባር ስሙንና ፕሮግራሙን በመቀየር አዲስ ስምና ፕሮግራም በማዘጋጀት በዚሁ ስሙ እና ፕሮግራሙ እንዲታወቅ አስፈላጊውን መረጃ ለቦርዱ በማቅረብ በአዲስ የፖለቲካ ፓርቲነት የሚመዘገብበትና የሚንቀሳቀስበት ሁኔታ ነው፤
- ፲፪/ "የፖለቲካ ፓርቲ ኦዲተር" ማለት የሞያ ብቃቱ የተረጋገጠ፤ በማናቸውም መንገድ ከሚሾመው የፖለቲካ ፓርቲ ጋር ግንኙ ነት የሌለው በፖለቲካ ፓርቲ የሚሾም ሰው ነው፤
- ፲፫/ "ሰው" ማለት የተፈዋሮ ሰው ወይም በህግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤

፫. የተ**ሬፃሚ**ነት ወሰን

ይህ አዋጅ በመሳው ኢትዮጵያ ተ<mark>ፈፃሚ</mark> ይሆናል።

<u>ክፍል ሁለት</u> <u>የፖለቲካ ፓርቲ አመሰራረት፣ ምዝገባ እና ሰነዶች</u>

<u>ምዕራፍ አንድ</u> <u>የፖለቲካ ፓርቲ አመሰራረት</u>

፬. <u>የፖለቲካ ፓርቲ ስለመመስረት</u>

- ፩/ የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፱፰ እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ የፖለቲካ ፓርቲ የማቋቋም ወይም የፖለቲካ ፓርቲ አባል የመሆን መብት አለው።
- ፪/ የዚህ አዋጅ አንቀፅ ፶፰ እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም እድሜው ፲፰ ዓመትና ከዚያ በሳይ የሆነ ኢትዮጵያዊ በዚህ አዋጅ መሥረት የሃገር አቀፍ ወይም የክልል የፖለቲካ ፓርቲ አባል የመሆን መብት አለው።

- 9) "Front" means an organization formed by two or more political parties, with out prejudicing each constituent party individual legal existence, decided to have a common name, political program and by law;
- 10) "Coalition" means when two or more political parties for temporary objective decided to act jointly and received temporary certificate for being coalition with each constituent party individual legal existence;
- 11) "Substitution" means that by which a political party changes its name and program and after presenting to the Board a new program and name with other necessary information is registered and act as a new political party;
- 12) "Auditor of Political Party" means a person, having a certified professional competency, designated by a political party as auditor without any relation of whatever to the designating party;
- 13) "Person" means a natural or juridical person;

3. Scope of Application

This Proclamation shall be applicable all over Ethiopia.

PART TWO FORMATION, REGISTRATION AND DOCUMENTS OF POLITICAL PARITES

CHAPTER ONE FORMATION OF POLITICAL PARTY

4. Political Party Formation

- 1) Without prejudice to Article 58 of this Proclamation, every Ethiopian shall have the right to form a political party or to be a member of a political party.
- 2) Without prejudice to Article 58 of this Proclamation, any Ethiopian aged 18 or above shall have the right to membership, in accordance with this Proclamation, of country-wide or regional political party.

፩. አገር አቀፍ የፖለቲካ ፓርቲ ስለመመስረት

- ፩/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በሀገር አቀፍ የፖለቲካ ፓርቲነት የሚመሰረተው፤
 - ሀ/ ፩ሺ፭፪ መስራች አባላት ሲኖሩት፣
 - ለ/ ከንዚህ መስራች አባላት ውስጥ ከአርባ በመቶ /፵ በመቶ/ የማይበልጡት የአንድ ክልል መደበኛ ነዋሪዎች ሲሆኑ፣
 - ሐ/ የተቀፍት መስራች አባላት ነዋሪነታ ቸው በኢትዮጵያ ከሚገኙት ክልሎች ውስጥ ቢያንስ በአራቱ ክልሎች መደበኛ ነዋሪዎች ሲሆኑና፤
 - መ/ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ /፩/ /ሐ/ መሠረት ከየክልሉ ለአገር አቀፍ ፓርቲ መስራችነት ከሚመዘገቡት አባሳት በአ ያንዳንዱ ክልል አስራ አምስት በመቶ /፲፭በመቶ/

ሲሆኑ ነው።

- ፪/ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ /፩/ የተጠቀ ሱት መስራች አባላት ድምፅ ለመስጠት መብት ያላቸው ሆነው፤ የፖለቲካ ፓር ቲው አባል ለመሆናቸው ስምምነታቸውን በፊርጣቸው የገለፁ መሆን አለባቸው።
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፪/ መሠረት መስራች አባሳት የፌረሙበት ሰንድ ለሕዝብ ይፋ የሚሆን ሰንድ ነው።

፮. የክልል የፖለቲካ ፓርቲ ስለመመስረት

- ፩/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በክልል የፖለቲካ ፓርቲነት የሚመሰረተው፤
 - ሀ/ ፯፻፶ መስራች አባላት ሲኖሩት፣
 - ለ/ ከንዚህ መስራች አባላት ውስዋ ከስልሳ በመቶ /፰በመቶ/ በላይ የሆኑት የክልሉ መደበኛ ነዋሪዎች ሲሆኑ ነው።
- ፪/ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ /፩/ የተጠ ቀሱት መስራች አባላት ድምፅ ለመስጠት መብት ያላቸውና የፖለቲካ ፓርቲው አባል ለመሆናቸው ስምምነታቸውን በፌር ማቸው የገለፁ መሆን አለባቸው።
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፪/ መሥረት መስራች አባሳት የፌረሙበት ሰንድ ለሕዝብ ይፋ የሚሆን ሰንድ ነው።

5. Formation of a Country – Wide Political Party

- 1) A political party shall be formed as countrywide political party where:
 - a) it has at least 1,500 founding members:
 - b) at least forty percent (40%) of its founding members are residents of the same regional state;
 - c) its remaining founding members are residents of at least four of the Ethiopia regional states; and
 - d) the number of members registered as founders in each region as laid down in paragraph (c) of this sub article constitutes at least fifteen percent (15%) of the total founding members.
- 2) The founding members provided under sub article (1) of this Article shall have to be eligible to vote and their consent to be members of the political party shall be expressed by their signature.
- 3) The document signed by the founding members in accordance with the proceeding sub article (2) shall be a document open to public.

6. Formation of a Regional Political Party

- 1) A political party shall be formed as a regional political party where:
 - a) it has at least 750 founding members;
 - b) more than sixty percent (60%) of the founding members are residents of the same regional state.
- 2) The founding members provided under sub article 1 of this Article shall have to be eligible to vote and their consent to be members of the political party shall be expressed by their signature.
- 3) The document signed by the founding members in accordance with the preceding sub–article (2) shall be a document open to public.

<u>ምዕራፍ ሁለት</u> ስለፖለቲካ ፓርቲ ምዝገባ

፯. ስለምዝገባ

- ፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በኢትዮጵያ ውስጥ ለመንቀሳቀስ የሚችለው በዚህ አዋጅ መሠረት በቦርዱ ተመዝግቦ የሕጋዊ ሰውነት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ሲያገኝ ብቻ ነው።
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ /፩/ መሥረት ሕጋዊ ሰውነት ያገኘ የፖለቲካ ፓርቲ ክሶስተኛ ወገኖች ጋር በስሙ ውል መዋዋል፤ መክሰ ስና መከሰስ፤ የንብረት ባለቤት ወይም ባለይዞታ መሆን፤ መሸዋ፤ መለወዋ በሌላ በማናቸውም ሁኔታ ንብረት ማስተላለፍ ወይም አላማውን ተከትሎ ማናቸውም ሕጋዊ ተግባር ማከናወን ይችላል። አንዲሁም ግዴታውን የመወጣት ኃላፊነት አለበት።

፰. <u>ለምዝገባ ስለሚቀርብ ማ</u>መልከቻ

- ፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የምዝገባ ማመልከቻ በፖለቲካ ፓርቲው መሪ ተፈርሞ ለቦርዱ መቅረብ አለበት።
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ /፩/ መሠረት የሚቀርብ ማመልከቻ ከሚከተሉት ሰንዶች ጋር ተያይዞ መቅረብ አለበት፤
 - ሀ/ በዚህ አዋጅ በአንቀፅ ፲፫ መሥረት የፖለቲካ ፓርቲ መመስረቻ ፅሁፍ፣
 - ለ/ በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፲፭ መሠረት የፖለቲካ ፓርቲው ፕሮግራም፣
 - H/ በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፲፬ መሠረት የፖለቲካ ፓርቲው የመተዳደሪያ ደንብ፤
 - መ/ የፖለቲካ ፓርቲ ኃላፊዎች ስምና አድ ራሻ እንዲሁም የፖለቲካ ፓርቲው ኃላ ፊዎች በኃላፊነት ለመስራት የተስጣሙ ለመሆናቸው የሚገልፅ በፊርጣቸው የተ ረጋገጠ ሰንድ፤
 - w/ መስራቾች የፌረሙበትና ለሕዝብ ይፋ የሆነ ሰነድ፣
 - ረ/ የፖለቲካ ፓርቲው ኃላፊዎች በፓ ርቲው ጠቅሳሳ ጉባዔ የተመረጡ መሆኑን የሚገልፅ ሰንድ፣

<u>CHAPTER TWO</u> REGISTRATION OF POLITICAL PARTY

7. Registration

- A political party shall have to operate in Ethiopia only up on registration by the Board and upon receipt of a certificate of legal personality in accordance with this Proclamation.
- 2) A political party that received legal personality in accordance with sub article (1) of this Article shall be capable to enter in to contractual relations with third parties in its own name, sue and be sued, own or possess property, exchange or sale property or transfer property in any other way, or perform any other legal activities following its purpose. In addition it shall have responsibility to comply with its obligation.

8. Application of Registration

- 1) Application for registration of a political party shall be signed by the party leader and submitted to the Board.
- 2) The application submitted in accordance with sub-article (1) of this Article shall be accompanied by the following documents:
 - a) the memorandum of association of the party in accordance with Article 13 of this Proclamation;
 - b) the political programme of the party in accordance with Article 14 of this Proclamation;
 - c) the by laws of the party in accordance with Article 15 of this Proclamation;
 - d) the names and addresses of the party leaders including the consents of the leaders to act as leaders expressed by their signature in the document;
 - e) the document signed by founding members and opened to public,
 - f) the document showing the political party leaders are elected by the general assembly;

- ሰ/ የፖለቲካ ፓርቲውን አዲተር ስም፣ አድራሻ እና በአዲተርነት ለማገል ገል የተስማማበት በፊርማው የተረ ጋገጠ ዕነድ።
- ፫/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ /፪/ የተዘረዘሩት ሰንዶች ከእያንዳንዱ አምስት ቅጇ ከምዝ ገባ ማመልከቻው *ጋ*ር ተያይዞ መቅረብ አለበት።
- ፬/ የምዝገባ ጥያቄ ማመልከቻ ያቀረበ የፖለ ቲካ ፓርቲ፦
 - ሀ/ የምዝገባ የአገልግሎት ክፍያ እና
 - ለ/ በየጊዜው ለሚደረጉ የመሠረታዊ ሰንዶች ማሻሻያ ክፍያ ይክፍላል።
- ፩/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፬/ /ሀ/ የተደነገገ ውን ክፍያ የከፈለበት ሰንድ ከምዝገባ መጠየቂያ ማመልከቻው ጋር አያይዞ ማቅ ረብ ይኖርበታል።
- ፮/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ /፬/ የተደነገገው የክ ፍያ መጠን በቦርዱ ይወሰናል።
- ፯/ በዚህ አንቀፅ መሥረት የተመዘገበ የፖለ ቲካ ፓርቲ ሰንዶች ለሕዝብ ግልፅ መሆን አለባቸው።

g. የቦርዱ ኃላፊነት

- ፩/ በዚህ አዋጅ መሠረት የፖለቲካ ፓርቲዎ ችን የመመዝገብ ሥልጣን የቦርዱ ነው።
- ፪/ በፖለቲካ ፓርቲነት ለመመዝገብ ማመልከቻ ባቀረበ አካል ላይ ተቃውሞ ያለው ማንኛውም ሰው ተቃውሞ ማቅረብ እንዲችል ቦርዱ የምዝገባ ማመልከቻ መቅረቡን በተለያየ ማስታወቂያ ለሕዝብ ይገልፃል።
- ፫/ በንዑስ አንቀፅ /፪/ መሥረት ተቃውሞ ያለው ሰው ማስታወቂያው በወጣ በ፲፬ ቀን ውስጥ ተቃውሞውን ለቦርዱ ማቅረብ ይኖ ርበታል። ቦርዱ በዚህ ጊዜ ውስጥ ለአመ ልካቹ ፌቃድ አይሰዋም።
- ፬/ ቦርዱ ለምዝገባ አስፈላጊ የሆኑ ተያይ¡ መረጃዎች እንዲቀርብለት እንዲሁም በዚህ አዋጅ መሥረት በሚደረግ እንቅስቃሴ ከማን ኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መረጃ ወይም ማብ ራሪያ ሲጠይቅ ይችላል።

- g) the document containing the name and address of the political party auditor and the signature of the auditor expressing his consent to serve as auditor.
- 3) Each documents provided under the preceding sub article (2) shall be accompanied by five copies and submitted together with the application for registration.
- 4) A party requesting for registration by application shall pay:
 - a) registration fee, and
 - b) fee for revision of basic documents made from time to time.
- 5) Payment made in accordance with sub article (4) (a) of this Article ascertained in a document shall be submitted together with the application for registration.
- 6) The amount payable under sub article (4) of this Article shall be determined by the Board.
- The documents of the political party registered in accordance with this proclamation shall be open to the public.

9. Responsibilities of the Board

- 1) The registration of political parties in accordance with this Proclamation shall be the authority of the Board.
- 2) In order to enable persons having opposition to present such opposition against a political party requesting for registration, the Board shall notify the public as to submission of the application for registration.
- 3) Any person having opposition pursuant to sub article (2) of this Article shall present such opposition to the Board with in 14 days from the date of notification to the public. Within such period the Board shall not issue permission to the applicant for registration.
- 4) The Board may require necessary and relevant information for registration including explanation and information from any political party for activities carry out pursuant to this Proclamation.

- *ቬ*/ ቦርዱ በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፰ መሠረት የሚቀርብለትን ማመልከቻና አባሪ ሰነዶች ተቀብሎ በመመርመር ሰንዶቹ በዚህ አዋጅ በተመለከተው መሠረት የተሟሉ እና ትክክለኛ *መ*ሆናቸውን፣ ፓርቲው ህገመንግሥቱንና ይህን አዋጅ የሚያከብ ርና የሚያስከብር መሆኑን በማፈጋገጥ *እንዲሁም የፖለቲካ ፖርቲውን ዋና* ጽሕፈት ቤት በመነብኘት የምዝገባ ማመልከቻውን በተቀበለ በሶስት ወር ጊዜ ውስጥ የምዝገባውን ፎርጣሊቲ አጠናቅቆ የሕ*ጋ*ዊ ሰውነት *ጣረጋገጫ* የምስክር ወረቀት ለአመልካቹ ይሰጠዋል።
- <u>Z</u>/ ቦርዱ ከላይ በንዑስ አንቀጽ /፩/ መሠረት የተመዘገበን የፖለቲካ ፓርቲ አግባብ ሆኖ ባገኘው የብዙ*ኃን መገ*ናኛ ለሕዝብ ያሳውቃል።
- $\hat{\mathbf{z}}/$ ቦርዱ ከሳይ በንዑስ አንቀፅ /፩/ በተቀመ **መም ጊዜ ውስጥ ምሳሽ ካልሰ**ጠ የምዝገባ *ማመ*ልከቻ ያቀረበውን የፖለቲካ ፓርቲ መሠረት ดหม ยๆ *እንደመዘገ*በው ይቆጠራል።
- ቦርዱ የምዝገባ ማመልከቻውን ያልተቀበ 套/ ለው የፖለቲካ ፓርቲው ማሟላት ያለበ ትን ሳደሟላ በመቅረቱ ከሆነ ይህንኑ በ፴ ቀናት እንዲያሟላ በጽሁፍ ለአመልካቹ ያሳውቀዋል።
- Ð/ ቦርዱ የፖለቲካ ፓርቲው ያቀረበውን የም ዝገባ ማመልከቻ ውድቅ ያደረገው እንደ ሆን ይህንኑ ምክንያት ለአመልካቹ በፅሁፍ ያሳውቃል።
- ከላይ በንዑስ አንቀፅ /፱/ መሠረት ቦርዱ $\bar{I}/$ በሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ አካል ጉዳዩ በፅሁፍ ከደረሰው ቀን ጀምሮ በ፲፬ ቀን ውስጥ አቤቱታውን ለፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ማቅረብ ይችላል። አቤቱታ ያቀረበው አካል ለዚህ ጉዳይ አፈፃፀም ህጋዊ ሰውነት እንዳለው ተቆጥሮ በፓር ቲው መተዳደሪያ ደንብ ተመርጠ በምዝ <u> ባ ማመ</u>ልከቻው ላይ ፈርሞ ያቀረበው የፓርቲው መሪ የፓርቲው ህጋዊ ወኪል እንደሆነ ይቆጠራል።
- Įğ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፪ ንዑስ አንቀጽ /፪/ መሠረት በፖለቲካ ፓርቲ የቀረበለትን የሰንድ ማሻሻያ መርምሮ መቀበል አለመ ቀበሉን በ፴ ቀናት ውስጥ ለፓርቲው ያሳውቃል።

- 5) The Board upon receiving the application and documents enclosed therewith submitted to it in accordance with Article 8 of this Proclamation shall examine the documents as are required under this Proclamation that the documents are complete and accurate, that the party respects and cause the respection of the Constitution and this Proclamation, and observing the political party's head office, shall process the formalities of registration and issue to the applicant a certificate of legal personality within three month from the date it received the application.
- The Board shall notify to the public, by appropriate mass media, the political party registered pursuant to sub article (5) of this Article.
- 7) Where the Board gives no answer with in the period provided under sub article (5) of this Article, the Board shall be deemed to register the applicant political party in accordance with the provisions of this Proclamation.
- Where the Board rejects the application because of the unfulfilment of certain conditions by the political party, the Board shall inform the applicant with a written notice to fulfill those conditions within thirty days.
- 9) Where the Board rejects the application for registration by the political party, the Board shall inform its refusal by a written notice.
- 10) Where a body finds the decisions of the Board in accordance with sub article (9) of this Article unacceptable, it may petition to the Federal High Court within 14 days it received the notice of such refusal; the body which has petitioned shall be deemed to have legal personality for such purpose and the official elected in accordance with the by-laws of the party and signed on the application for registration shall be deemed the lawful representative of the party.
- 11) The Board after examining the amended document submitted to it by a political party in accordance with Article 12(2)of this Proclamation shall notify its acceptance or refusal to the party with in 30 days.

- ፲፪/ ቦርዱ ከላይ በንዑስ አንቀጽ /፲፩/ መሠ ረት የማሻሻያ ሰነዱን መርምሮ ከተቀ በለው ይህንኑ ለሕዝብ ይፋ ያደር*ጋ*ል።
- ፲፫/ ቦርዱ የማሻሻያ ሰንዱን ካልተቀበለው አመልካቹ የፖለቲካ ፓርቲ አስፈላጊውን ማስተካከያ እንዲያደርግ ተዕዛዝ ይሰጣል፤ እንደሁኔታው በዚህ ህግ መሥረት እርምጃ ሊወስድ ይችላል።
- ፲፬/ ቦርዱ የፖለቲካ ፓርቲ እንቅስቃሴን ይከ ታተሳል ተገቢውን መረጃ ይይዛል።
- ፲፭/ ቦርዱ በዚህ አዋጅ በክፍል አምስት ድን ኃጌ መሠረት የፖለቲካ ፓርቲን የገቢ ምንሞ የወጪ ዝርዝር እና ንብረት ይከታ ተላል፤ ይቆጣጠራል፤ ህገ ወጥ ድርጊት ተፌጽሞ ሲያገኘውም አስፌላጊውን ህጋዊ እርምጃ ይወስዳል።
 - ፲፮/ ቦርዱ:-
 - ሀ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፱ መሠረት ለፖ ለቲካ ፓርቲዎች ከመንግሥት የተደ ረገ ድጋፍና የድጋፍ አጠቃቀም ዝር ዝር እና
 - ለ/ ስለፖለቲካ ፓርቲ አጠቃላይ እንቅ ስቃሴ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ወቅታዊ እና ዓመታዊ ሪፖርት ያቀርባል።
 - ፲፯/ ቦርዱ በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፵፯ የተደነገገው የኦዲት ሪፖርት እንደደረሰው ለሕዝብ ይፋ ያደርጋል አስፊሳጊ ሆኖ ሲያገኘው እንዲመረመር ሲያዝ ይችሳል።

ከዚህ በታች የተጠቀሱትን ተግባራት የሚያ ራምድ ወይም አሳማው ያደረገ ማንኛውም ቡድን ወይም አካል በፖለቲካ ፓርቲነት ሊመዘገብ አይችልም፤

፩/ የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራቲክ ሪፐብ ሊክ ህገ መንግሥትን በመጣስ በዘር፣ በሃይማኖት እና በመሳሰሉት ልዩነቶች ሳይ የተመሠረተ ዋሳቻና ጠሳትነት በብሔ ሮች፣ ብሔረሰቦችና በሕዝቦች መካከል በማስፋፋት ጦርነትና ግዌት መፍጠርን ዓላማ ያደረገ፣

- 12) Where the Board, upon examination in accordance with sub article (11) of this Article, finds the amended document acceptable it shall publicize the acceptance.
- 13) Where the Board rejects the amendment, it shall order the applicant party to take necessary corrections and where appropriate, the Board may take measures in accordance with this Proclamation.
- 14) The Board shall follow up the activity of political parties and record the resulting information.
- 15) The Board shall, in accordance with the provisions of Part Five of this Proclamation, follow up and oversight the income source, expenditure list and property of a political party; where illegal acts are found the Board shall take the necessary measures.
- 16) The Board shall present annual and regular report to the House of Peoples' Representatives of the Federal Democratic Republic of Ethiopia on:
 - a) grants of government, in accordance with Article 50 of this Proclamation, to political parties and lists of utilization of such grants; and
 - b) overall activity of political parties.
- 17) The Board upon receiving the audit report provided under Article 47 of this Proclamation shall make official to the public; and where it deems necessary it may order inspection.

10. Political Party Barred from Registration

A group or body which pursue any of the following objectives or acts shall not be registered as political party:

 aims to foment conflict and war by preaching hatred and enmity among nations, nationalities and peoples on the basis of differences in race, religion and the like, in violation of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;

- ፪/ የፖለቲካ ዓሳማውን በትዋቅ ለማራመድ የተደራጀ፣
- ፫/ መንግሥትን በኃይል ዋለ ሥልጣን ለመያዝ ዓላማ አድርጎ የያዘ፣
- ፬/ የውጭ ሀገር ዜጎች አባል የሆኑበት የፖለቲካ ድርጅት፣
- ፩/ ሕገወጥ ዓሳማ ለማካሄድ የተቋቋመ የፖለ ቲካ ድርጅት፣ እና
- ፯/ ህገ መንግሥታዊ ስርዓቱን በህገወዋ መን ገድ ለማፍረስ የተመሥረተ።

፲፩. <u>በፖለቲካ ፓርቲነት ለመመዝገብ ስለማይችል</u> ድርጅት ወይ<mark>ም ማ</mark>ህበር

የሚከተሉት ድርጅቶች ወይም ማህበራት በዚህ አዋጅ መሠረት በፖለቲካ ፓርቲነት ሊመዘገቡ አይችሉም፤

- ፩/ በንግድ ሕግ ወይም በፍተሐብሔር ሕግ ወይም አግባብ ባላቸው ሌሎች ሕጎች መሥረት፤ የንግድና ኢንዳስትሪ ስራዎችን ለማከናወን የተቋቋሙ ማሕበሮች ወይም ድርጅቶች፤
- ፪/ ዓላማቸው ትርፍ ለማግኘት ያልሆነ ወይም ለበነ አድራነት ተግባር የተቋቋሙ ማሕበራት ወይም ድርጅቶች፣
- ፫/ የብዙሃን የሥራተኛ እና የሙያ ማሕበራት፣
- ፬/ የመረዳጃ ማሕበራት፣
- *፩/ የሃይማኖት ድርጅቶች፣*

<u>ምዕራፍ ሶስት</u> ስለ ፖለቲካ ፓርቲ ሰንዶች

፲፪. <u>የፖለቲካ ፓርቲ ሰንዶች</u>

- ፩/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ የሚከተሉት ዋና ዋና ሰነዶች ይኖሩታል፤
 - ሀ/ የመመስረቻ ፅሁፍ፣
 - ለ/ የፖለቲካ ፕሮግራም፣
 - ሐ/ የመተዳደሪያ ደንብ፣
 - መ/ የሃብትና ንብረት የገቢና የወጪ ሰነዶች፣

- organized to advance its political objectives by force of arms;
- 3) aims to take over political power by overthrowing the government by armed force;
- 4) having members of foreign nationals;
- 5) formed for the purpose of pursuing unlawful activities; and
- 6) formed to break down the Constitutional order by way of illegal means.

11. Organization or Association Bared from Registration as Political Party

The following organizations or associations may not be registered as political parties under this Proclamation:

- associations or organizations formed for the purpose of carrying on commercial and industrial activities pursuant to the Commercial Code or the Civil Code or other relevant laws;
- 2) associations or organizations formed for non profit making or for welfare purposes;
- 3) communal associations, trade unions and professional associations;
- 4) mutual help associations;
- 5) religious organizations;
- social formations such as idir, equb, and the like.

CHAPTER THREE DOCUMENTS OF POLITICAL PARTIES

12. <u>Document of Political Party</u>

- 1) A political party shall have the following basic documents:
 - a) memorandum of association,
 - b) political programme,
 - c) by laws.
 - d) documents related to ownership, property and revenue and expenditure.

፪/ ከሳይ የተጠቀሱ ሰነዶችን ለማሻሻል የፌ ለገ የፖለቲካ ፓርቲ አስቀድሞ ለቦርዱ ማሳወቅ አለበት።

፲፫. ስለፖለቲካ ፓርቲ መመስረቻ ፅሁፍ

- ፩/ የፖለቲካ ፓርቲ መመስረት የሚልልጉ ግለ ሰቦች መስራች ሆነው ለማደራጀት የፈለጉ ትን የፖለቲካ ፓርቲ ማቋቋማቸውን የሚገል አብት የመመስረቻ ጽሁፍ ይኖራቸዋል።
- ፪/ የመመስረቻ ጽሑፍ የሚከተሉትን ዝርዝ ሮች የያዘ ይሆናል፤
 - ሀ/ የፓርቲውን መጠሪያ ሙሉ ስም እና አህፅሮት ስም፣
 - ለ/ የፓርቲውን ዓርጣ፣
 - ሐ/ የፓርቲውን ዓላማ፣
 - መ/ የፓርቲውን የገቢ ምንጭ፣
 - w/ ፓርቲው የተመሰረተበትን ቀን እና ዓመተ ምህረት
 - ረ/ የፓርቲውን ዋና መሥሪያ ቤት እና ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቶች አድራሻ፣
 - ሰ/ የፕሮግራሙን እና የመተዳደሪያ ደን ቡን አወጣጥ ስርዓት፣
- ፫/ የፓርቲው መመስረቻ ጽሑፍ በመስራች አባሳቱ የተፈረመ መሆን አለበት።

፲፬. ስለፖለቲካ ፓርቲ ፕሮግራም

- ፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ዓላማው አድ ርጎ የያዘውን የፖለቲካ እምነት የሚቀርጽ በት የፖለቲካ ፕሮግራም ይኖረዋል።
- **፪/ የፖለቲካ ፓርቲ ፕሮግራም፤**
 - ህ/ ፓርቲው የተቋቋመበትን ዓሳማ እና
 - ለ/ ፓርቲው ዓሳማውን ከግብ ለማድረስ የሚ ንቀሳቀስበትን ስልት የሚገልጽ የተግ ባር መመሪያ ነው።

፲፮. ስለፖለቲካ ፓርቲ መተዳደሪያ ደንብ

- ፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የመተዳደሪያ ደንብ ይኖረዋል። የመተዳደሪያ ደንቡም፤
 - ሀ/ አባላቱን የሚቀበልበትን ሁኔታ፣
 - ለ/ የአባላቱን መብትና ግዴታ፣
 - ሐ/ የፖለቲካ ፓርቲውን ልዩ ልዩ አካሳት እና የስራ ኃላፊነታቸውን፣
 - መ/ አባላቱ በፓርቲው ሥራ ውስዋ የሚኖ ራቸውን ተሳትፎ፤

2) A political party wished to amend the documents, provided under sub article (1) of this Article, shall first notify to the Board.

13. Memorandum of Association of a Political Party

- Individuals who desire to establish a political party must have a memorandum of association inwhich they declare the establishment of the type of political party they want to organize.
- 2) A memorandum of association shall include the following particulars:
 - a) the name (designation) of the party in whole and in abbreviation;
 - b) the emblem of the party;
 - c) the objectives of the party;
 - d) the source of income of the party;
 - e) the day and year of establishment of the party;
 - f) the addresses of the head office and branch offices of the party;
 - g) the procedures of issuing the by laws and programme of the party.
- The memorandum of association of a political party shall have to be signed by the founding members.

14. Programme of Political Party

- Every political party must have a programme inwhich the political aims it pursues as its objectives are formulated.
- 2) The programme of political party shall be a directive of action which:
 - a) describes the objectives for which it is formed; and
 - b) specifies the tactics it adopts for achieving its objectives.

15. By – Laws of Political Party

- Every political party must have its own by laws. Such by – laws shall include the following particulars:
 - a) conditions for admission of members;
 - b) details of the rights and duties of member;
 - c) details of the various organs of the party and description of their respective functions;
 - d) the manner of participation of members in the activities of the party;

- w/ የፓርቲውን የስብሰባ እና የውሳኔ አሰጣዮ ሥነ ሥርዓት፣
- ረ/ በአባሳቱ ላይ ስለሚወሰድ የሥነ ሥርዓት እና የሥነምፃባር እርምጃ፣
- ሰ/ የፖለቲካ ፓርቲው የጉባኤ ስብሰባ የሚካሄድበትን ጊዜና ሁኔታ፣
- ሽ/ የፖለቲካ ፓርቲው የሚፌርስበትን ሁኔታ፣
- ቀ/ ማንኛውም አባል እኩል ድምፅ ያለው መሆኑን የሚያሳይ ሁኔታን ያካተተ መሆን አለበት።
- ፪/ የማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መተዳደሪያ ጸንብ የፖለቲካ ፓርቲው አባል በዜግነቱ የተረጋገጠለትን መብት የሚቀንስ ወይም የተጣለበትን ግዴታ የሚሽር ሲሆን አይችልም።
- ፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ መተዳደሪያ ደንብ የዚህን አዋጅ አንቀፅ ፲፮ አና ከአንቀፅ ፳፮ እስከ አንቀፅ ፴፩ የተደነገጉትን ያገናዘበ መሆን አለበት፤

<u>ክፍል ሶስት</u> <u>የፖለቲካ ፓርቲና የአባላት መብት እና ግዴታ</u> <u>ምዕራፍ አንድ</u> የፖለቲካ ፓርቲ መብት

፲፮. የፖለቲካ ፓርቲ በራሱ ጉዳይ ላይ ስላለው ነፃነት

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፦

- ፩/ የፖስቲካ ፕሮግራሙንና የመተዳደሪያ ደን ቡን የሚያፀድቅበትንና የሚያሻሽልበትን እንዲሁም ስብሰባ የሚያካሂድበትን ሥነ ሥርዓት በመተዳደሪያ ደንቡ ይወስናል።
- ፪/ በመተዳደሪያ ደንቡ በሚወሰነው መሠረት የፖለቲካ ሥራውን የሚመሩ፤ ውሳኔ የሚ ሰጡ እና የሚያስፌጽሙ የአመራር አካላት ይኖሩታል።

፲፯. <u>ቅርንጫ</u>ፍ *መሥሪያ* ቤት ስለማቋቋም

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የፖለቲካ ሥራውን ለማካሄድ በሀገሪቱ ውስጥ በየትኛውም ቦታ ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤት ሊያቋቁም ይችላል።

- e) the procedures of convening meetings and passing decisions;
- f) details of measures of procedure and code of conduct applicable to members;
- g) the time and condition of convening assembly of the political party;
- h) conditions for dissolution of the political party:
- i) details as to the equality of votes between every member of the political party.
- 2) Any by laws of a political party shall not have the effect of abridging the rights of a member of the political party guaranteed to him or releasing him from duties imposed up on him as a citizen.
- 3) By laws of every political party shall be drawn consistently with the provisions of Article 16 and from Article 27 to Article 31 of this Proclamation.

PART THREE RIGHT AND DUTY OF POLITICAL PARTY AND MEMBERS

<u>CHAPTER – ONE</u> RIGHT OF POLITICAL PARTY

16. <u>Independence of a Political Party in Respect of</u> Its Owen Affairs

Every political party:

- shall determine in its by laws the procedures of adopting and amending its political programme and by – laws as well as holding meetings;
- 2) may have leading organs of the political party to direct, decide on and implement its political activities to be determined inaccordance with its by laws.

17. Establishing Branch Offices

Every political party may establish branch offices anywhere within the country for the purpose of carrying out its political activities.

- ፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ከአባላቱና ከደ ኃፊዎቹ በሚገኘው ገቢ ላይ ምንም አይነት የገቢ ግብር አይክፍልም።
- ፪/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ቀጥሮ ከሚያ ሰራቸው ሥራተኞች ደመወዝ ላይ በሕግ በተወሰነው መሥረት የገቢ ግብር ሰብሰቦ ለመንግሥት ገቢ ከማድረግ ነፃ ነው።

<u>ምዕራፍ ሁለት</u> የፖለቲካ ፓርቲ ግዴታ

- ፩/ ማንኛውም በዚህ አዋጅ መሠረት የተመዘገበ የፖለቲካ ፓርቲ፤
 - ሀ/ ቦርዱ ሲጠይቅ በህጉ መሠረት የሚል ለገው የአባሳት ቁጥር ያሟላ መሆኑን የሚያረ ጋግጥ ሰንድ የማቅረብ፣
 - ለ/ ፓርቲዎች ግንባር ለመፍጠር ወይም ለመዋሃድ ወይም ለመቀናጀት ሲፈልጉ ቦርዱ በስብሰባቸው ላይ እንዲገኝ ቢያንስ ከ፴ ቀናት በፊት የማሳወቅ፣
 - ሐ/ በየዓመቱ ወይም ቦርዱ በሚወስነው ጊዜ ፓርቲው በአዲተር የተረጋገጠ የሃብተና አዳ ሰንድ በፓርቲው መሪ ፌርማ ሰቦርዱ የዕሁፍ ሪፖርት የማቀረብ፣
 - መ/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ /፩/ /ሐ/ የተጠ ቀሰው ሪፖርት የፖለቲካ ፓርቲውን የገቢ ወይም የሃብቱን ምንጭ የማካ ተት ግዴታ አለበት።
- ፪/ ቦርዱ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ /፩/ የተደ ነገገውን ግዴታ ሳሳሟሳ የፖለቲካ ፓርቲ የአ ንድ ወር ጊዜ ማስጠንቀቂያ ከሰጠ በኋሳ በአ ንቀፅ ፴፱ መሠረት አስፌሳጊ እርምጃ ሊወ ስድ ይችሳል።
- ፫/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የፖለቲካ ፓርቲው መሪ በዚህ አንቀፅ መሠረት ለቦርዱ በፅሁፍ ያሳወቀው ሃብትና እዳ ሃሰት ሆኖ ከተገኘ በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፴፱ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አግባብ ባለው የወንጀል ህግ ይጠየቃል።

18. Exemption From Income Tax

- 1) Any political party shall not be liable to pay any kind of income tax on income collected from its members and supporters.
- 2) No political party shall collect and transfer to the government income tax payable inaccordance with the law in respect of the salaries of its employees.

CHAPTER TWO OBLIGATION OF POILITICAL PARTY

19. <u>Duty to Submit Report</u>

- 1) A political party registered in accordance with this Proclamation shall:
 - a) submit a document showing the required number of members under this Proclamation are complied, where the Board asks;
 - b) notify the Board before 30 days of the convening of the meeting to present there with, where parties need to form between them front, or union or coalition;
 - submit a written report annually or whenever the Board requires signed by the political leader as to the property and debts of the party certified by auditor;
 - d) the report provided under sub article 1(c) of this Article shall include the source of income and property of the political party.
- 2) The Board shall give a one month period for a political party that does not comply with the obligations under sub article (1) of this Article to fulfill such conditions with in such period, thenafter the Board may take necessary measures pursuant to Article 39 of this Proclamation.
- 3) Where a political party or a leader of political party informed in writing to the Board as to the property and debt inaccordance with this Article has been found untrue, without prejudice to the provisions of Article 39 of this Proclamation it shall be liable under the appropriate provisions of the Penal Law.

- ፬/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፬ ንዑስ አንቀፅ /፬/ የተደነገገውን መረጃ ወይም ማብራሪያ ሳይሰጥ የቀረ እንደ ሆነ በዚህ አዋጃ አንቀጽ ፴፬ መሥረት ተጠ
- ፩/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፯ መሠረት ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤት ያቋቋመ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቱን አድራሻ እና የመሥሪያ ቤቱን ሃላፊዎች ወይም ተወካዮች ለቦርዱ በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት።

ያቂ ይሆናል።

- ፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ የተደነገጉ መረጃዎችን በቦርዱ ሲጠየቅ በሰ ነድ የተረ*ጋ*ገጠ የጽሁፍ መረጃ የማቅረብ ግዱታ አለበት።
- ፪/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ከላይ በንዑስ አንቀፅ /፩/ መሠረት የተጠየቀውን መረጃ ለመስ ጠት ፌቃዴኛ ካልሆነ ወይም የሰጠው መረጃ ሃሰት መሆኑን እያወቀ የሰጠ ከሆነ ቦርዱ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፱/፩//መ/ የተደነገ ነውን እርምጃ ከመውሰዱ በተጨማሪ አግባብ ባለው ህግ ተጠያቂ ይሆናል።

- ፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አዲስ የአመ ራር አባሳትን የመረጠ እንደሆነ ወዲያውኑ ለቦርዱ ማሳወቅ አለበት።
- ፪/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በተለያየ ምክንያት የአመራር አባላቱ የተጓደሉ ከሆነና ቁጥሩም ከ፱፻+፩ በታች ከሆነ በ፴ ቀናት ውስጥ ጣሟላት አለበት። ይህንንም ወዲያውኑ ለቦርዱ በፅሁፍ ማሳወቅ አለበት።

- ፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ ክፍል አምስት ምዕራፍ ሁለት በተመለከቱት ጉዳዮች ማለትም እንደ ሂሳብ መዝገብ፤ የስጦታ ሰርተፌኬት፤ የባለንብረትነት መረጃ ሰንዶች እና የመሳሰሉትን በሚገባ የመጠበቅ ግዴታ አለበት።
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ /፩/ የተደነገገው ቢኖ ርም በቦታው መጣበብና በሥራተኛ እጥረት ምክንያት ከ፲ ዓመታት ዕድሜ በላይ ያላ ቸው የሂሳብ ሰንዶች ማስወገድ ይችላል።

- 4) Where a political party has not given informations and explanations as are required by the provision of Article 9(4) of this Proclamation, it shall be liable inaccordance with Article 39 of this Proclamation.
- 5) A political party that established branch office in accordance with Article- 17 of this Proclamation shall notify in writing to the Board as to the address and leaders or representatives of the office.

20. Duty to Provide Information

- Every political party is under obligation to give a written information certified by a document when the Board requires such informations as are provided under this Proclamation.
- 2) Where a political party required to give information pursuant to sub article (1) of this Article is unwilling to provide such information or gives intentionally untrue information, in addition to the measures of the Board under Article 39(1) (d) of this Proclamation the party shall be liable under the appropriate law.

21. <u>Notification of Leading Members</u>

- Every political party shall notify immediately to the Board when it elects new leading members.
- 2) When leading members of a political party vacate on various reasons and such number is below 50%+1, the party shall elect in their place another members with in 30 days. The party shall immediately inform the same to the Board in witting.

22. Keeping Documents of Political Parties

- Every political party shall have the duty to keep properly the matters provided under Chapter Two of Part Five of this Proclamation such as, books of account, certificates of donation, documents evidencing ownership and other similar documents.
- Notwithstanding the provision of sub article (1) of this Article, based on the reasons of lack of space and manpower, books of accounts aged over 10 years may be disposed.

፫/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ /፩/ እና /፪/ የተደነገ ገው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የፓርቲውን ሌሎች ሰንዶች በአግባቡ ጠብቆ መደዝ አለበት።

- ፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በሚመለከተው ህጋዊ አካል የተረጋገጠ የሞያ ብቃት ያለው የውዌ አዲተር ይሾማል።
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ /፩/ የተገለፀው የፖለ ቲካ ፓርቲው ኦዲተር ሹመት በፓርቲው ህገደንብ መሠረት የሚፈፀም ይሆናል።
- ፫/ በዚህ አንቀፅ መሠረት የተሾመ አዲተር ሹመቱን መቀበሉን በፊርማው ማረ*ጋ*ገዮ አለበት።
- ፬/ በተለያየ ምክንያት ኦዲተሩ ሥራውን ሲለቅ እና አዲስ ኦዲተር ሲተካ የፖለቲካ ፓርቲው መሪ አዲስ የተሾመውን ኦዲተር በ፴ ቀናት ውስጥ ለቦርዱ ማሳወቅ አለበት።

<u>ኛ፬. የፖለቲካ ፓርቲ አዲተር መብት</u>

በፖለቲካ ፓርቲ የተሾመ ኦዲተር ማንኛውንም ከፖለቲካ ፓርቲ ሀብትና ንብረት ጋር የተያያዘ ሰነድ በማንኛውም ጊዜ የማግኘት እና የመመርመር መብት አለው።

ኛ**፩**. <u>የፖለቲካ ፓርቲ ኦዲተር ሆኖ ሲሾም ስለማይችል</u> <u>ሰው</u>

ማንኛውም ሰው የፓርቲው ጠበቃ፣ ተቀጣሪ፣ የቦርድ አባል በመሆን አገልግሎት ወይም እያገለገለ ከሆነ ወይም በማንኛውም መልኩ ከሿሚው የፖለቲካ ፓርቲ ጋር ግንኙነት ያለው ከሆነ የፖለቲካ ፓርቲው ኦዲተር ሆኖ ሊሾም አይችልም።

<u>ኛ፮. በፖለቲካ ፓርቲ የተሾመ አዲተር አሰራር</u>

- ፩/ በፖስቲካ ፓርቲ የተሾመ ኦዲተርም ሆነ እርሱ ቀጠሮ ያሰማራቸው ባለሞያዎች ስራ ቸውን በቅንነት፤ በታማኝነትና በገለልተ ኝነት ማከናወን አለባቸው።
- ፪/ በፖለቲካ ፓርቲ የተሾመ አዲተር የአዲት ሪፖርት በጽሁፍ ሆኖ ለፖለቲካ ፓርቲው ኃላፊዎች መሰጠት አለበት።

3) Without prejudice to sub article (1) and (2) of this Article, every political party shall keep other documents properly.

23. Auditor of Political Party

- 1) Every political party shall appoint external auditor whose professional competency approved by the legally appropriate body.
- 2) The appointment of the political party auditor, provided in sub article 1 of this Article, shall be concluded inaccordance with the by laws of the party.
- 3) The auditor appointed in accordance with this Article shall prove his acceptance of the appointment by his signature.
- 4) The leader of the political party shall notify the Board with in 30 days as to the appointment of new auditor whenever based up on various reasons the auditor leaves his office and replaced by a new one.

24. Right of Political Party Auditor

The auditor appointed by a political party shall have the right to find and examine at any time any document related with the assets and properties of the political party.

25 A Person Incapable of Appointment as Political Party Auditor

Whosoever served or serving a political party as lawyer, employee, board member, or whosoever in any manner relates with the appointing political party, might not be appointed as the political party auditor.

26 <u>Organization of Work of Appointed Auditor of</u> Political Party

- The auditor appointed by a political party and also his professional employees engaged at tasks provided by him shall perform their respective work ethically, honestly and neutrally.
- 2) The audit report of the auditor appointed by a political party shall be made in writing and be submitted to the political party leaders.

፫/ የፖለቲካ ፓርቲው ከሚያቀርበው የሂሳብ ሪፖርት ጋር የኦዲተሩ የሞያ ብቃት ሰርተ ፌኬት ተያይዞ መቅረብ አለበት።

<u> ፳፯. ስለፖለቲካ ፓርቲ ስያሜና አርማ</u>

- ፩/ የማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ስያሜ ከተመ ሳሳይ የፖለቲካ ፓርቲ ወይም የንግድና ኢንዳስትሪ ሥራዎች ድርጅት ወይም ሌላ ማሕበራዊ ተቋም ወይም ከግለሰብ ስም ጋር የማይመሳሰል ወይም የማያደናግር የፓር ቲው ብቾኛ መጠሪያ መሆን አለበት።
- g/ የፓርቲው ዓርማ እና ሰንደቅ ዓላማ፤
 - ሀ/ ከሌሎች ፓርቲዎች ዓርማና ሰንደቅ ዓላማ *ጋር* የማይመሳሰል፣
 - ለ/ በብሔር፣ ብሔረሰብ፣ በዘር፣ በሃይማ ኖት መካከል ጥላቻና ግጭትን የማይፈጥር፣
 - ሐ/ የጦረኝነትን ወይም ሴሳ ሕገወጥ ድርጊትን መልዕክት የማያስተሳልፍ፣
 - መ/ ከኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማ ወይም ዓርማ ወይም ከልዩ ልዩ ዓለም አቀፍ ድርጅቶች ዓርማና ሰንደቅ ዓላማ ወይም ከሃይማኖት ድርጅቶች ምልክቶች ጋር የማይመሳሰል፤
 - w/ የሕዝብን ሞራል፣ ሥነ ምግባር እና የመሳሰሉትን የማይነካ መሆን አለበት።

<u>ምዕራፍ ሦስት</u> <u>የፖለቲካ ፓርቲ አባሳት መብትና ግዴታ</u>

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባል በፓርቲው መተጻደሪያ ደንብ መሠረት በፓርቲው ስብሰ ባዎች ላይ የመሳተፍ፤ ሐሳቡንና አስተያየቱን በነፃ የመግለፅ፤ ድምፅ የመስጠት እና መምረዋ ወይም የመመረዋ መብት አለው።

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባል በፓርቲው መተዳደሪያ ደንብ ወይም የፖለቲካ ፓርቲው በሚወስነው መሠረት ለፖለቲካ ፓርቲው በየጊ ዜው የአባልነት መዋጮ ሊከፍል ይችላል። 3) The audit report to be submitted by a political party shall be attached with the certificate of professional competency of the auditor.

27. Designation and Emblem of Political Party

- The designation of any political party shall be the sole designation of the party and shall not be similar to or create confusion with the designation of another political party or commercial and industrial organization or social institution or individual.
- 2) The emblem and flag of the party shall not have to:
 - a) be similar with the emblems and flags of other political parties;
 - b) create hatred and conflict among nation, nationalities, race, religion;
 - c) convey messages of war and other unlawful activities;
 - d) be similar with the flag or emblem of Ethiopia or with those of the various international organizations or with the symbols of religion organizations;
 - e) be against ethics or public morality or other similar public interests.

CHAPTER THREE RIGHTS AND OBLIGATIONS OF MEMBERS OF A POLITICAL PARTY

28. Right of Participation

Any member of a political party shall have, in accordance with the by laws of the party, the right to participate in the meetings of the party, to express freely his views and comments, to vote and to elect or to be elected.

29 Membership Dues

A member of a political party may pay membership dues periodically to the political party inaccordance with the by-laws or decisions of the political party.

፴. ከአባልነት ስለመወገድ

- ፩/ አንድ የፖስቲካ ፓርቲ አባል የፖስቲካ ፓርቲው መተዳደሪያ ደንብ በሚወሰነው መሥረት ከአባልነት ሊወገድ ይችሳል።
- ፪/ ከፖለቲካ ፓርቲ መተዳደሪያ ደንብ ውጪ ከፓርቲ አባልነት የተወገደ አባል በውሳኔው ላይ ቅሬታ ሲኖረው መወገዱ በተገለጸበት በሶስት ወር ጊዜ ውስዋ ለፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት አቤቱታ ማቅረብ ይችላል።

፴፩. <u>ስለአባልነት</u>

- ፩/ የማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባላት መስራቾቹና ከምስረታ በኋላ የፓርቲው አባላት የሆኑትን ያካተተ ነው።
- ፪/ የፖለቲካ ፓርቲ አባልነት በውርስም ሆነ በሌላ በማናቸውም መንገድ ለሌላ ተላልፎ የማይሰጥ በአባሉ ላይ ተወስኖ የሚቀር ነው።
- ፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባል በማን ኛውም ጊዜ አባልነቱን ሲተው ይችሳል።
- ፬/ የፖለቲካ ፓርቲ መተዳደሪያ ደንብ የዚህን ምዕራፍ ድን*ጋጌዎች መቃረን* የለበትም።

<u>ክፍል አራት</u> ስለፖለቲካ ፓርቲዎች መዋሀድ፣ ግንባር መፍጠር፣ መቀናጀት፣ መተካት እና መሰረዝ

<u>ምዕራፍ አንድ</u> <u>ስለፖለቲካ ፓርቲዎች መዋሀድ፤ ግንባር መፍጠር፤</u> መቀናጀት እና መተካት

፴፪. <u>ስለፖለቲካ ፓርቲ ውህደት</u>

- ፩/ በዚህ አዋጅ መሠረት የተመዘገቡ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች ተዋህደው አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ለመመስረት ይችላሉ።
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀጽ /፩/ መሥረት ለመዋሃድ የፌለጉ የፖለቲካ ፓርቲዎች ዋያቄያቸውን የጠቅላላ ምርጫ ወይም የአካባቢ የምርጫ የጊዜ ሰሌዳ ከመውጣቱ ከ፴ ቀናት በፊት በፅሁፍ ለቦርዱ ያቀርባሉ፣ በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሥረትም ምዝገባው በቦርዱ ይፈፀጣል።
- ፫/ ለውህደት የሚቀርብ ማመልከቻ የሚከተ ሉትን ማካተት አለበት፤

30. Expulsion from Membership

- 1) A member of a political party may be expelled from membership to be determined in accordance with the by laws of the political party.
- 2) Where a member is expelled from party membership contrary to the by laws of the party, the member may file a petition at the Federal High Court with in three months from the date of the notification of such decision of expulsion.

31. Membership

- 1) Any political party shall have members including the founders and members admitted after the formation of the party.
- 2) Membership of a political party may not be devolved by succession or by any other manner to another person, and shall be limited to the member in person.
- 3) A member of a political party may at any time withdraw from his membership.
- 4) The by laws of a political party may not contradict the provisions of this Chapter.

PART FOUR UNION, FRONT, COALITION, SUBSTITUTION AND CACELLATION OF POLITICAL PARTIES

CHAPTER - ONE UNION, FRONT, COALITION AND SUBSTITUTION OF POLITICAL PARTIES

32. Union of Political Parties

- 1) Two or more political parties registered in accordance with this Proclamation may unite and form a political party.
- 2) Political parties wished to unite pursuant to sub article (1) of this Article shall submit their proposition in writing to the Board 30 days before the issuance of time schedule for local or general election; as a result the registration shall be effected in accordance with the provisions of this Proclamation.
- 3) The application for union shall consist the following:

- ሀ/ እያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ በፓርቲው ጉባኤ ውህደቱን የተቀበለ ስለመሆኑ የሚገልፅ ውሳኔ እና
- ለ/ የፖለቲካ ፓርቲዎቹ ሲዋሃዱ የሚኖረ ውን አዲስ ስምና በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፰ የተዘረዘሩ ሰንዶችን።
- ĝ/ ቦርዱ በዚህ ህግ መሠረት የውህደት ዋያቄ ውን የተቀበለው ከሆነ፤
 - ሀ/ ለእያንዳንዱ ለተዋሃዱት የፖለቲካ ፓር ቲዎች ተሰዋቶ የነበረውን የምዝገባ የም ስክር ወረቀት ይሰርዛል፣ አዲሱ ፓር ቲም በዚህ ህግ መሠረት ይመዘገባል፤
 - ለ/ ቦርዱ የእያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ ንብ ረት፣ ገንዘብና አስፈላጊ ሰንዶች በው ሀደት ወደ ተመሰረተው የፖለቲካ ፓርቲ በ፮ ወር ጊዜ ውስጥ እንዲተላለፍ ትዕዛዝ ይሰጣል።
- በውህደት የሚመሠረት የፖለቲካ ፓርቲ ፫/ እን ደሁኔታው የዚህን አዋጅ አንቀጽ ሯ ወይም አንቀጽ ፮ መስፈርት ማሟላት አለበት።
- ማንኛውም ከዚህ በፊት የወንጀል ክስ ያለ $\hat{\mathbf{z}}/$ በት የፖለቲካ ፓርቲ ክሱ ሳይዘጋ ሲዋሀድ አይችልም።

፴፫. የፖለቲካ ፓርቲ መዋሀድ የሚያስከትለው ውጤት

- gg/g/ £3,2% ፩/ የዚህ አዋጅ አንቀጽ እንደተጠበቀ ሆኖ የውህደት ውጤት የሆነው አዳስ የፖለቲካ ፓርቲ፤
 - የተዋሃዱት የፖለቲካ ፓርቲዎች ወራሽ LUSAT
 - የተዋሃዱት የፖለቲካ ፓርቲዎች λ/ መብትና ግዴታ ይተሳለፍለታል፣
 - የተዋሃዱትን የፖለቲካ ፓርቲዎች ф/ ያለፌ የሂሳብ እንቅስቃሴ ሪፖርት በቦርዱ ሲጠየቅ ያቀርባል፣
 - ከዚህ በፊት አያንዳንዱ የተዋሃዱ የፖለቲካ ፓርቲዎች ያለባቸውን ፍርድ ወይም መብት ወይም በፍርድ ቤት በሂደት ያለን የፍተሃብሔር ወይም የአስተዳደራዊ አካል ክርክር ተተክቶ ያስፈጽማል፣ ይፈጽማል።

- a) a decision expressing acceptance of the union by the assembly of each constituent parties of the union; and
- b) the new designation resulted by the union of the poitical parties, and the documents listed under Article 8 of this Proclamation.
- 4) If the Board accepts, in accordance with this Proclamation, the application for union, then the Board shall:
 - cancel and register, in accordance with this Proclamation, the registration certificate of each constituent political parties of the union and the new party respectively;
 - b) order the transfer of each political party's property, money and other necessary documents to the party created by the union with in 6 months.
- 5) The political party created by the union shall fulfill the requirements of Article 5 or Article 6 of this Proclamation conditionally.
- 6) A political party charged with crime may not unite before its criminal charge come to an end.

33. Effects Resulted by Union of Political Parties

- 1) Without prejudice to Article 32(4) of this Proclamation, the new political party resulted from union:
 - shall be successor of the political parties constituted the union;
 - b) rights and duties of the political parties constituted the union shall be transferred to
 - shall submit report on the past financial activity of the political parties constituted the union, where asked by the Board;
 - shall execute or cause the execution of decision or right or disputes of civil or administrative body pending at court previously concerned with each or either constituent political parties of the union.

፪/ የውህደቱ ውጤት ሆኖ በዚህ አዋጅ መሥረት የተመ ዘገበው አዲስ የፖለቲካ ፓርቲ በተመዘገበ በ፮ ወር ጊዜ ውስዋ ውህደቱ ያስገኘውን ሀብት፣ ንብረትና አዳ የሚያሳይ የሂሳብ ሪፖርት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፵፩ እና

፻፮ መሥረት ለቦርዱ ማቅረብ አለበት።

፴፬. ግንባር ስስመፍጠር

- ፩/ የራሳቸው ፕሮግራም፣ መተዳደሪያ ደንብ እና አባሳት ያሳቸው ሁለት ወይም ከዚያ በሳይ የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች የ*ጋ*ራ ግንባር መፍጠር ይችሳሉ።
- ፪/ ግንባር ለመፍጠር የሚቀርብ ማመልከቻ የሚከተሉትን ማካተት አለበት፤
 - ሀ/ እያንዳንዱ ፓርቲ የግንባሩን ምስረታ የተቀበለ መሆኑን የሚገልፅ የጉባኤ ውሳኔ፣ እና
 - ለ/ ማንባሩ የሚኖረው ስም እና በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፰ የተዘረዘሩ ሰንዶችን።
- ፫/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ /፩/ መሠረት ግንባር ለመፍጠር የፊለጉ የፖለቲካ ፓርቲዎች ጥያቄያቸውን ለቦርዱ በፅሁፍ ያቀርባሉ፤ በዚህ አዋጅ በተደነገው መሠረትም ምዝገባው በቦርዱ ይፊፀማል።
- ፬/ ቦርዱ ህግ መሠረት የግንባር ምሥረታውን ጥደቄ የተቀበለው ከሆነ፤
 - ሀ/ የማንባሩ አባል ድርጅቶች የምዝገባ የምስክር ወረቀት ሳይሰረዝ ለማንባሩ ሌሳ የምዝገባ የምስክር ወረቀት ይሰጠዋል፤
 - ለ/ የእያንዳንዱ የማንባሩ አባል ድርጅቶች የራሳቸው ሀብትና ንብረት እንደተጠበቀ ሆኖ ማንባሩ የራሱ ሀብትና ንብረት ይኖረዋል።
- ፩/ ግንባር ሆኖ የተመሰረተ የፖለቲካ ፓርቲ እንደሁኔታው የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፩ ወይም አንቀጽ ፮ መስፈርት ማሟላት አለበት።

፴፩. <u>ስለፖለቲካ ፓርቲ መቀናጀት</u>

፩/ በዚህ አዋጅ መሥረት የተመዘገቡ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች ለተወሰነ ጊዜ እና በተወሰኑ ጉዳዮች ዙሪያ ተቀናጅተው እንደሁኔታው በሃገር አቀፍ ወይም በክልል ደረጃ ሊንቀሳቀሱ ይችላሉ። 2) The new political party resulted from the union and registered in accordance with this Proclamation shall submit to the Board within 6 months of its registration a financial report according to Article 54 and 56 of this Proclamation showing the asset, property and debt bring about by the union.

34. Formation of Front

- Two or more political parties having their own program, by – laws and members may form a common front.
- 2) The application for formation of front shall consist the following:
 - a) a decision expressing acceptance of the front formation by the assembly of each constituent parties of the front; and
 - b) the designation of the front, and the documents listed under Article 8 of this Proclamation.
- 3) Political parties wished to form a front pursuant to sub article (1) of this Article shall submit their proposition in writing to the Board; as a result the registration shall be effected in accordance with the provisions of this Proclamation by the Board.
- If the Board accepts, in accordance with this Proclamation, the application for the formation of front:
 - a) without canceling the certificate of registration of member parties of the front, the Board shall give another certificate of registration to the front;
 - without prejudice to the assets and properties of each constituent political parties of the front, the front shall have its own asset and property.
- 5) The political party formed as front shall fulfill the requirements of Article 5 or 6 of this Proclamation conditionaly.

35. Coalition of Political Parties

 Two or more political parties registered in accordance with this Proclamation may, for a limited period and specified objectives, form coalition to act at country- wide or regional level up on condition.

- ፪/ ተቀናጅተው ለመንቀሳቀስ የፌለጉ የፖለቲካ ፓርቲዎች እያንዳንዳቸው የፖለቲካ ፓር ቲው ከፍተኛ አመራር የተስማማበት መሆ ኑን የሚገልፅ ሰነድ በማያያዝ የፅሁፍ ማመ ልክቻ ለቦርዱ ማቅረብ አለባቸው። ቦርዱ ጥያቄውን ከተቀበለው ጊዜያዊ ምስክር ወረቀት ሊሰጥ ይችላል።
- ፫/ ለመቀናጀት የፊለጉ የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ እንቅስቃሴ የስምምነት ነጥቦችን የያዘ ሰነድ ለቦርዱ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- ፬/ በዚህ አንቀፅ የተደነገገው ቢኖርም እያንዳ ንዱ የፖለቲካ ፓርቲ ህጋዊ ሰውነቱን እንደ ያዘ ይቀጥሳል።

፴፮. ስለ ፖለቲካ ፓርቲ መተካት

- ፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በፓርቲው ጉባዔ ውሳኔ ስሙንና ፕሮግራሙን ለውጦ በአዲስ የፖለቲካ ፓርቲነት ሊመዘገብ ይችላል።
- ፪/ ከሳይ በንዑስ አንቀፅ /፩/ መሥረት በአዲስ የተቋቋመው የፖለቲካ ፓርቲ የፌረሰው የፖለቲካ ፓርቲ ሀብት እና ንብረት ይተሳለፍለታል።
- ፫/ አዲስ አተተካው የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ መሥረት መመዝገብ አለበት።

<u>ምዕራፍ ሁለት</u> <u>ስለፖለቲካ ፓርቲ መሰረዝ ወይም መ</u>ፍረስ

፴፯. የፖለቲካ ፓርቲን ከመዝገባ ስለመሰረዝ

የፖለቲካ ፓርቲ ከሚከተሉት ሁኔታዎች በአንዱ ከፖለቲካ ፓርቲነት ሊሰረዝ ይችሳል፤

- ፩/ በፓርቲው ህገደንብ መሠረት በራሱ ፌቃድ ከምዝገባ እንዲሰረዝ ሲጠይቅ፣
- **፪/ በህግ መሠረት ቦር**ዱ ሲወስን ወይም
- ፫/ የፖለቲካ ፓርቲው ከምዝገባ እንዲሰረዝ ፍርድ ቤት ውሳኔ ሲሰዋ።

- 2) Political parties wished to act by forming coalition shall submit to the Board a written application attached with a document expressing the agreement of each political party respective higher leader. Where the Board accepts the application, it may give temporary certificate.
- Political parties wished to form coalition shall submit to the Board a document consisting the points of agreement concerning their common activity.
- 4) Notwithstanding the provision of this Article, each political party of the coalition shall continue to exist with its legal personality.

36. Substitution of Political Party

- Any political party may be registered as a new political party by changing its name and program up on the decision of the party assembly.
- 2) The asset and property of the dissolved political party shall be transferred to the new political party established in accordance with sub article (1) of this Article.
- 3) The new substituted political party shall have to be registered in accordance with this Proclamation.

CHAPTER TWO CANCELLATION AND DISSOLUTION OF POLITICAL PARTY

37. Canceling the Registration of Political Party

A political party may be cancelled in one of the following reasons:

- when the party, according to its by-laws, consent and request to be canceled;
- 2) when the Board decides on basis of law; or
- 3) when the court decides the registration of the political party to be canceled.

፴፰. በፖለቲካ ፓርቲው ጥያቄ ከምዝገባ ስለመሰረዝ

- **፩/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በሀገደንቡ መ**ሠረት ራሱ ከፖለቲካ ፓርቲነት እንዲሰረዝ ቦርዱን በፅሁፍ ሲጠይቅ ይችላል።
- ፪/ ከላይ በንዑስ አንቀፅ /፩/ መሠረት የቀረበ የመሰረዝ ማመልከቻ በፓርቲው የተፈረመ መሆን ይገባዋል።
- ፫/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ከላይ በንዑስ አንቀፅ /፩/ ከተገለፀው ማመልከቻ ጋር የሚከተለ ውን አያይዞ ለቦርዱ ማቅረብ ይኖርበታል፤
 - ሀ/ የፖለቲካ ፓርቲውን የኦዲት፣ የሃብትና ንብረት ሪፖርት፣እና
 - ለ/ ስለፓርቲው መፍረስ በፖለቲካ ፓርቲው ጉባዔ የተወሰነበትን ሰነድ።
- ፬/ ከፖለቲካ ፓርቲነት ለመሰረዝ ማመልከቻ ባቀረበ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ላይ ተቃ ውሞ ወይም ሌላ የመብት ጥያቄ ያለው ማን ኛውም ሰው ተቃውሞ ማቅረብ እንዲችል ቦርዱ የመሠረዝ ማመልከቻ መቅረቡን በተለያየ የማስታወቂያ መንገድ ለሕዝብ ይገልፃል።
- ፩/ ከላይ ንዑስ አንቀፅ /፬/ መሠረት ተቃውሞ ያለው ሰው ማስታወቂያው በወጣ በ፲፬ ቀን ውስጥ ተቃውሞውን ለቦርዱ ማቅረብ ይኖር በታል። ቦርዱ በዚህ ጊዜ ውስጥ የፖለቲካ ፓርቲውን አይሰርዝም።
- ፮/ በዚህ አንቀፅ መሰረት ቦርዱ የመሰረዝ ጣመ ልከቻውን ከተቀበለው በ፬ ቀናት ውስጥ ለጠ ያቂው ፓርቲ ስለመሰረዙ በፅሁፍ ያሳው ቃል። የፓርቲውን መፍረስም ሕዝብ እንዲ ያውቀው ያደርጋል።

ØÐ. የፖለቲካ ፓርቲን በቦርዱ ውሳኔ ከምዝገባ <u>ስለመሰረዝ</u>

፩/ ቦርዱ ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ፓርቲን ከምዝገባ የፖለቲካ ሊሰርዝ ይችሳል፤

38. Canceling Registration up on the Request of the **Political Party**

- 1) A political party may, according to its bylaws, request the Board in written form that its registration be cancelled.
- The statement of application for cancellation presented as according to sub - article (1) of this Article shall be signed by the party leader for its validity.
- The political party shall attach the following particulars with its application to the Board as referred in sub article (1) of this Article and
 - a) he political party's audit, asset and property report; and
 - b) the document in which the assembly of the political party decided to dissolve the party.
- The Board shall announce, as to the application for cancellation submitted to it, to the public through various means of information, to enable any person present its objection where that person has opposition or a claim against the political party presented the application for cancellation.
- 5) A person who has an objection pursuant to sub article (4) of this Article, shall present the objection to the Board with in 14 days from the date of announcement; within such period the Board shall not cancel the political party.
- Where the Board accepts, in accordance with this Article, the application for cancellation, it shall notify in writing the requesting party within 30 days as to its cancellation; the Board shall also notify the public as to the dissolution of the party.

39. Canceling Registration of Political Party upon the Decision of the Board

1) The Board may cancel the registration of a political party in one of the following reasons:

- 78 67.FFE
- V/ የፖለቲካ ፓርቲው የስም፣ የመለደ ምልክት፣ የሰንድ፣ የአመራር፣ የአ ዲተር፣ የዋና ጽሕፊት ቤት እና የመሳሰለውን ለውጥ ሲያደርግ በዚህ አዋጅ መሠረት ለቦርዱ ሳያሳውቅ የቀረ አንደሆነ፣
- ۸/ የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ መሠ ረት ለቦርዱ እንዲያቀርብ የተደነ ገገውን አመታዊ የስራ፣ የሂሳብ፣ ወይም ሌሎች ወቅታዊ ሪፖርቶች ሳያቀርብ የቀረ እንደሆነ፣
- የፖለቲካ ፓርቲው ለሁለት ተከታ *ታይ የምርጫ ዘመን* የጠቅሳሳ ወይም የአ ካባቢ ምርጫ ውድድርን ሳይሳተፍ የቀረ እንደሆነ፣
- የፖለቲካ ፓርቲው አጭበርብሮ ወይም አሳሳች መረጃ በማቅረብ የተመዘገበ ከሆነ ወይም በዚህ ህፃ መሠረት መረጃ ሲጠየቅ የሃሰት መረጃ ለቦርዱ የሰጠ እንደሆነ።
- **፪/ ቦርዱ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ የዚህን** አዋጅ ድን*ጋጌዎ*ች **ተ**ሷል ብሎ ሲ*ያምን* ፓርቲው ስህተቱን *እንዲያስተካክ*ል የፅሁፍ ማስጠን ቀቂያ ይሰጠዋል። በማስጠንቀቂያው መሠ ረት ያሳስተካከለ እንደሆነ ከምዝገባ ሊሰ ርዘው ይችላል።
- <u>ር</u>/ በዚህ አንቀፅ መሠረት ቦርዱ ያሳለፈውን ውሳኔ የተቃወመ የፖለቲካ ፓርቲ ውሳ ኔው በደረሰው በ፲፬ ቀናት ውስጥ ይግባ *ኙን* ለፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ሊያቀርብ ይችሳል።

፵. የፖለቲካ ፓርቲን በፍርድ ቤት ውሳኔ ስለመሰረዝ

- አንድ የፖለቲካ ፓርቲ ሀገ-መንግሥቱን፣ g/ ይሀንን አዋጅና ሌሎች የሀገሪቱን ሀጎች በመጣስ ሲንቀሳቀስ ከተገኘ በፍርድ ቤት ትዕዛዝ ይፈርሳል።
- አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በፌጸመው ከባድ Ē/ ወንጀል በፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ቀርቦ በሚሰጠው ውሳኔ ከፖለቲካ ፓርቲ **ነት ሲሰረዝ ይች**ሳል።

- the political party has not notified the Board according to the provisions of this Proclamation when it changes its name, emblem, document, leadership, auditor, head office and other similar change;
- b) the political party fails to submit to the Board, as required by the provision of this Proclamation, annual performance, audit, or other periodical reports;
 - c) the political party fails for two successive election terms participate at general or local elections;
 - d) the political party has been registered by fraud or by presenting deceitful document, or when requested pursuant to this Proclamation, the political party submits to the Board a false document.
- The Board may give a written notice reminding the party to conform to the law, when it ascertains that the political party has violated the provisions of this Proclamation. If the political party fails to conform according to the notice, the Board may cancel the registration of the party.
- 3) A political party that objects the decision of the Board according to this Article may appeal, within 14 days from receiving such decision, to the Federal High Court.

40. Canceling a Political Party up on Court **Decision**

- 1) A political party acting in violation of the of the Constitution. provisions Proclamation and other laws of the state shall be dissolved up on the order of the court.
- A political party may be cancelled due to its serious criminal charge as a result of the court decision.

፫/ የፌዴራል ክፍተኛ ፍርድ ቤት የወንጀል ክስ የቀረበበትን የፖለቲካ ፓርቲ ጥፋተኛ ሆኖ ሲያገኘው እንደወንጀሉ ክብደት በወንጀል ህጉ መሥረት በማስጠንቀቂያ ሊያልፌው፣ ለተወሰነ ጊዜ የፖለቲካ ስራውን ከማንቀሳቀስ ሊያግደው ወይም ከፖለቲካ ፓርቲነት ሊሰርዘው ወይም ሊቀጣው ይችላል።

፵፩. <u>የፖለቲካ ፓርቲ መሰረዝ ወይም መፍረስ ውጤት</u>

- ፩/ አንድ የፖስቲካ ፓርቲ በራሱ ወይም በቦ ርዱ ውሳኔ እንዲፌርስ ሲወሰን የፓርቲው ንብረት ሳለበት ዕዳ መሸፊኛ ይውሳል።
- ፪/ የፖለቲካ ፓርቲው ዕጻ የሌለበት ከሆነ ወይም ከላይ በንዑስ አንቀጽ /፩/ መሠረት አዳውን ሸፍኖ ቀሪው ገንዘብና ንብረተ በቦርዱ ትእዛዝ ለሥነ ዜጋና መራጮች ተምህርተ አንዲውል ይደረጋል።
- ፫/ አንድ የፖለቲካ ፓርቲ በፍርድ ቤት ውሳኔ ሲሰረዝ ወይም ሲፌርስ ፓርቲው ያለው ገንዘብና ንብረት በፍርድ ቤቱ ትዕዛዝ ለመንግሥት ገቢ እንዲሆን ይደረጋል።

<u>ክፍል አምስት</u> <u>ስለፖለቲካ ፓርቲዎች የገቢ ምንጭ እና የንብረት</u> <u>ሁኔታ</u> <u>ምዕራፍ አንድ</u> ከመንግሥት ስለሚሰጥ ድ*ጋ*ፍ

፵፪. ጠቅሳሳ ድ*ንጋጌ*

- ፩/ መንግሥት በፌዴራልና በክልል ምክር ቤቶች ውክለና ሳሳቸው የፖለቲካ ፓርቲ ዎች የዕለት ተዕለት ሥራ ማከናወኛ ድ*ጋ*ፍ ይሰጣል።
- ፪/ መንግሥት ለፌዴራል ወይም ለክልል ምክር ቤቶች የምርጫ ተግባር የሚውል ድ*ጋ*ፍ ለፖለቲካ ፓርቲዎች ይሰጣል።
- ፫/ መንግሥት በዚህ አንቀጽ መሠረት የሚሰ ጠው ድ*ጋ*ፍ በገንዘብ፣ በዓይነትና በአገል ግሎት ሲሆን ይችላል።
- ፬/ ስለመገናኛ ብዙ*ኃን* አጠቃቀም በምርጫ ህጉ በተደነገገው መሥረት የሚፈጸም ይሆናል።

3) Where the Federal High Court found the accused political party guilty of the criminal charge, the Court may, on the basis of the seriousness of the crime according to the Criminal Code, give warning notice or suspend the party for a specified period from political activity or cancel the registration or penalize the party.

41. Effect of Cancellation or Dissolution of Political Party

- 1) Where a political party dissolved by its own decision or by the Board decision, the property of the party shall be expended to cover its debt.
- 2) Where the political party owes no debt or where there remains an amount after covering the debt as referred in sub article (1) of this Article, the property or the remaining amount shall be expended to civic and electorate education up on the order of the Board.
- 3) Where a political party is cancelled or dissolved by decision of the court, the money and property of the party shall be transferred to the government up on the order of the court.

PART FIVE

SOURCE OF INCOME AND PROPERTY AFFAIRS OF POLITICAL PARTIES

<u>CHAPTER - ONE</u> SUPPORT GRANTED FROM GOVERNMENT

42. General Provision

- 1) The government may grant support for political parties that have representation at the Federal and at State houses for conducting their day to day activity.
- The government may grant support to political parties to be effected for election purpose for federal or state houses.
- The support to be granted by the government according to this Article may be in the form of money, in kind and in service.
- 4) The utilization of mass media shall be carried out in accordance with the election law.

፵፫. *በመንግሥት ስለሚሰጥ ድጋፍ ምንጭ*

በመንግሥት የሚሰጠው ድ*ጋ*ፍ፤

- §/ ከመንግሥት የሚመደብ፤
- ፪/ ከውጪም ሆነ ከሀገር ውስጥ ከሚገኝ ድ*ጋ*ፍ ወይም እርዳታ እና
- ፫/ ከሌላ ከማንኛውም አካል የሚመነጭ ነው።

ሟ፬. መርህ

- ፩/ ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጥ የመንግሥት ድጋፍ በፍትሃዊነት እና ያለ አድልኦ መሬጸም አለበት።
- ፪/ የፖለቲካ ፓርቲዎች ከመንግሥት የተሰጣ ቸውን ድጋፍ በአግባቡ እና ለታለመለት ተግባር መዋሳቸውን የሚያሳውቁበት የግል ጽነትና የተጠያቂነት መርህ መከተል አለባቸው።

፵፮. <u>የመንግሥት ድ*ጋ*ፍ የሚሰጥበት መስፈርት</u>

- ፩/ ለፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጥ ድጋፍ የሚከፋልለው በፌዴራል ወይም በክልል ምክር ቤቶች ባሳቸው መቀመጫ ብዛት መሥረት ይሆናል።
- ፪/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፩/ የተደነገገው ቢኖርም ለፌዴራል ወይም ለክልል ምክር ቤቶች ምርጫ ተግባር የሚሰጥ ድጋፍ፤
 - ሀ/ የፖለቲካ ፓርቲዎች ያቀረቡትን ዕጬ ብዛት፣
 - ለ/ የፖለቲካ ፓርቲዎች ያቀረቡትን የሴት ዕጩዎችን ብዛት፤ መሠረት በማድረግ የሚከፋፈል ይሆናል።
- ፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፩/ መሠረት ለፖለቲካ ፓርቲ የሚሰዋ ድ*ጋ*ፍ፤
 - ሀ/ የፖለቲካ ፓርቲው የመንግሥት ድጋፍ ለማግኘት ብቁ የሚያደርጉትን መስፈርቶች ሲያጓድል ይቋረጣል፤
 - ለ/ መመዘኛው ከተጓደለበት ቀን ጀምሮ የተሰጠውን ድጋፍ መጠቀም አይችልም፣

43. Source of Government Support

The support to be granted by the government has its sources:

- 1) from allocation by the government;
- 2) from domestic or foreign support or aid; and
- 3) from any other body.

44. Principle

- The support to be granted to political parties by the government shall be rendered equitably and without discrimination.
- 2) The political parties shall follow transparent and accountable principle in order to notify that the support granted by the government has been utilized properly and for the intended purpose.

45. Requirements for Government Support

- 1) The support to be granted to political parties shall have to be apportioned between the parties on the basis proportional to their number of seats in federal or state houses.
- Notwithstanding the provision of sub article

 of this Article, the support to be granted to purposes of election for federal or state houses shall be:
 - a) apportioned on the basis of the number of candidates nominated by the political parties;
 - b) apportioned on the basis of the number of women candidates nominated by the political parties.
- 3) The support to be granted to political party in accordance with sub article (1) of this Article:
 - shall be terminated when the political party fails to meet the requirements eligible for receiving the grant of government support;
 - b) from the date the political party failed to meet the requirements, the political party may not utilize the support already granted to it;

- ሐ/ መመዘኛው ከተጓደለበት ቀን ጀምሮ የተሰጠውን ድጋፍ ተመሳሽ ያደር*ጋ*ል።
- ፬/ ለፖለቲካ ፖርቲዎች የሚሰጥ ድ*ጋ*ፍ የሚከፋልልበት ሁኔታና ጊዜ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ ይወስናል።

፵፮. <u>ለፖለቲካ ፓርቲዎች የዕለት ከዕለት ተግባር</u> ማከናወኛ የሚሰጥ ድ*ጋ*ፍ ስለሚ*መ*ራበት አሰራር

- ፩/ የፖለቲካ ፓርቲ የሚሰጠውን ድ*ጋ*ፍ ለተመደበለት ተግባር ብቻ ማዋል አለበት።
- ፪/ የፖለቲካ ፓርቲ የዕለት ተዕለት ተግባር የሚከተሉትን ያካትታል፤
 - ሀ/ የተለመደውን የፖለቲካ ፓርቲ የዕለት ተዕለት ተግባር፣
 - ለ/ የሕዝቡን የፖለቲካ ግንዛቤ ማዳበር፣
 - ሐ/ የፓርቲውን ዓላማ ለሕዝቡ ማስረጽ፣
 - መ/ ዜጎች በሀገሪቱ ፖለቲካ እንቅስቃሴ ውስጥ ንቁ ተሳትፎ እንዲኖራቸው መቀስቀስ፤
 - w/ በሕዝቡና በመንግሥት ተቋማት መካከል መልካም ግንኙነት እንዲጠናከር ማድረግ።
- ፫/ የፖስቲካ ፓርቲው ለዕለት ተዕለት ተግባር ማከናወኛ ከመንግሥት የተሰጠውን ድጋፍ በወጪ አርዕስት በመዘርዘር በኦዲተር የተረጋገጠ ወቅታዊ ሪፖርት ለቦርዱ ማቅረብ አለበት።
- ፬/ የፖለቲካ ፓርቲው ለዕለት ከዕለት ተግባር ማከናወኛ በመንግሥት ከተሰጠው ድጋፍ ያልተጠቀመበትን የመመለስ ግዴታ አለበት።

፵፯. <u>ለምርጫ ተግባር ከመንግሥት የሚሰጥ ድ*ጋ*ፍ</u> <u>የሚመራበት አሰራር</u>

፩/ መንግሥት በምርጫ ለሚሳተፉ የፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሰጠው ድጋፍ ለፌዴራል ወይም ለክልል ምክር ቤቶች ምርጫ ተግባር ብቻ መዋል አለበት።

- c) from the date the political party failed to meet the requirements, the political party shall return the support already granted to it;
- 4) The manner and time of apportionment of the support to be granted to political parties shall be determined by the directive to be issued by the Board.

46. The Rule Applicable to the Support Granted to Political Parties for Conducting their Day to Day Activities

- 1) A Political party shall utilize the support granted to it only for the intended purpose.
- 2) The day to day activity of a political party includes the following:
 - a) the customary day to day activity of political party;
 - b) developing political consciousness of the public;
 - c) acquainting the public with the aims of the party;
 - d) agitation to enable citizens to have active participation in the political activity of the country;
 - e) strengthening harmonious relationship between the public and the government institutions.
- 3) The support granted by the government to the political party for conducting the day to day activity shall be reported periodically to the Board by the political party after listing the expenditure of the grant in expenditure heading and certified by the auditor.
- 4) Of the portion of the support granted by the government to the political party for conducting the day to day activity, the political party shall return the unutilized portion.

47. The Rule Applicable to the Support Granted by Government for the Purpose of Election

1) The support granted by government to political parties participating in election shall only be utilized for the purpose of election at federal or state houses.

- ፪/ ለምርጫ ተግባር የሚወጣ ወጪ ምን ምን እንደሚያካትት ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሥረት ይወሰናል።
- ፫/ የፖለቲካ ፓርቲዎች ለምርጫ ተግባር ከመንግሥት የተሰጣቸውን ድጋፍ በወጪ አርዕስት በመዘርዘር በኦዲተር የተረ*ጋ*ገጠ ወቅታዊ የሂሳብ ሪፖርት ማቅረብ አለባቸው።
- ፬/ የፖለቲካ ፓርቲው ለምርጫ ተግባር ከመን ግሥት ከተሰጠው ድጋፍ ያልተጠቀመበትን የመመለስ ግዱታ አለበት።

፵፰. የፖለቲካ ፓርቲ የሂሳብ አያያዝ

- *፩/ ማን*ኛውም የፖለቲካ ፓርቲ፤
 - ሀ/ በመንግሥት የሚሰጠውን ድ*ጋ*ፍ በተለየ የባንክ ሂሳብ ማስቀመ<mark>ጥ</mark> አለበት፣
 - ለ/ ሂሳቡን በህግ መሠረት ማንቀሳቀስና ከተራቀደለት ውጪ ወጪ ማድረግ የለበትም፤
 - ሐ/ የተሰጠውን ድ*ጋ*ፍ በተለየ የሂሳብ መዝገብ በየወጪ አርዕስቱ ዘርዝሮ መደዝ አለበት፣
 - መ/ በፋይናንስ ህግ መሥረት በበጀት ዓመቱ ከመንግሥት የተሰጠውን የገንዘብ መጠን እና ገንዘቡን ለምን ተግባር እንዳዋለ የሚያሳይ በአዲተር የተረ*ጋ*ገጠ የሂሳብ ሪፖርት ማቅረብ አለበት።
- ፪/ አዲተሩ የመረመረውን ሂሳብ ከህግ ውጭ ወጪ የተደረገ መሆን አለመሆኑን በአዲተ ሪፖርቱ ላይ አስተያየት መስጠት አለበት።
- ፫/ የፖለቲካ ፓርቲው የኦዲት ሪፖርቱን፤
 - ሀ/ ለፓርቲው የዕለት ከዕለት ተግባር ማከናወኛ የተሰጠውን ድጋፍ በሚመ ለከት የሚቀርብ ሪፖርት የበጀት ዓመቱ በተጠናቀቀ በ፫ ወር ጊዜ ውስጥ ለቦርዱ ማቅረብ አለበት፣
 - ለ/ ለምርጫ ተግባር የተሰጠውን ድ*ጋ*ፍ በሚመለከት ቦርዱ በሚወስነው ጊዜ መሥረት የሚፊጸም ይሆናል።

- 2) The particulars to be included as expenditure for the purpose of election shall be determined in accordance with the directive to be issued by the Board.
- 3) The support granted by the government to the political parties for the purpose of election shall be reported periodically to the Board in the audit report by the political parties after listing the expenditure of the grant in expenditure heading and certified by the auditor.
- 4) Of the portion of the support granted by the government to the political party for the purpose of election, the political party shall return the unutilized portion.

48. Books of Account of Political Party

- 1) Any political party:
 - a) shall deposit the support granted by government in specific bank account;
 - shall transact the account according to the law and may not expend outside the allowed expenditure;
 - shall keep the granted support in specific books of account by listing under every expenditure heading;
 - d) shall submit audit report certified by auditor, according to finance law, specifying the mount granted by the government in the budget year and the particulars for which the money has been expended.
- The auditor shall forward his comment in the audit report as to whether the account audited by him has been expended outside the legal scope.
- 3) The political party shall submit its report to the Board:
 - within 3 months from the end of the budget year if the report relates to the support granted to it for conducting its day to day activity;
 - b) within the period as determined by the Board if it relates to the report to be submitted as to the support granted for the purpose of election.

፬/ የፌዴራል ዋና አዲተር ከመንግሥት የተሰጠን ድጋፍ አጠቃቀም በተመለከተ በማንኛውም ጊዜ የፖለቲካ ፓርቲዎችን መመርመር ይችላል።

፵፱. <u>ስለተጠያቂነት እና ቅጣት</u>

- ፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ከመንግሥት የሚሰጠውን ድጋፍ ከታለመለት ዓላማ ውጪ ካዋለ ወይም በወቅቱ ሪፖርት ካላቀረበ ወይም የሀሰት የሂሳብ ሰንድ ያቀረበ እንደሆነ፣ ወይም ከሚሰጠው ድጋፍ ጋር በተያያዘ ግዴታውን ያልተወጣ እንደሆነ፤
 - ሀ/ የሚሰጠው ድ*ጋ*ፍ እንዲቀነስ ወይም እንዲቋረጥ፣
 - ለ/ ፓርቲው በወንጀል ህግ መሠረት በገንዘብ እንዲቀጣ፣ እንዲታገድ ወይም እንዲፈርስ፣
 - ሐ/ ፓርቲው ከመዝገብ እንዲሰረዝ ወይም
 - መ/ የፓርቲው ኃላፊ ወይም ኃላፊዎች በገንዘብ ወይም በእስር እንዲቀጡ ሲደረግ ይችላል።
- ፪/ ከሳይ በንዑስ አንቀጽ /፩/ የተዘረዘሩት ቅጣቶች እንደሁኔታው በተደራራቢነት ሊሬጸሙ ይችሳሉ።
- ፫/ ቦርዱ በፖለቲካ ፓርቲ አላግባብ የወጣን ወጪ ክስ በመመስረት ወይም በጣቻቻል ሊያስመልስ ይችላል።

፵. <u>ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ስለሚቀርብ የሂሳብ</u> ሪፖርት

- ፩/ ቦርዱ ለፖለቲካ ፓርቲዎች የተደረገውን ድጋፍ አስመልክቶ የበጀት ዓመቱ በተጠናቀቀ በአሞር ጊዜ ውስጥ ሪፖርቱን ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ማቅረብ አለበት። ይህ ሪፖርት፤
 - U/ በበጀት ዓመቱ ለፓርቲዎች ድ*ጋ*ፍ እንዲውል በመንግሥት የተመደበው ንና ከሌላ ምንጭ የተገኘውን ጠቅሳሳ መጠን፣
 - ለ/ በበጀት ዓመቱ ለእያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ የተመደበውን የድ*ጋ*ፍ መጠን፣
 - ሐ/ ህግ በሚልቅደው መሠረት በአያንዳ ንዱ የፖለቲካ ፓርቲ በበጀት ዓመቱ ወጪ የተደረገ የገንዘብ መጠን፣

4) The Federal Auditor General may at any time inspect political parties concerning the utilization of the support granted by government.

49. Responsibility and Penalty

- 1) Where a political party; utilizes the government grant outside the purpose of the support, or not submits report on the required time, or submits a false financial document, or is in default of the obligation in relation with the grant:
 - a) the support for the party may be declined or terminated;
 - b) the party may be, according to the criminal law, fined, suspended or dissolved:
 - c) the party may be cancelled from registration, or
 - d) the leader or leaders of the political party may be fined or sentenced.
- The penalties provided in sub article (1) of this Article may be executed concurrently.
- 3) The political party not expending properly may be compelled by the Board, through set off or court suit, to return that amount of expenditure not utilized properly.

50. <u>Submission of Audit Report to the House of Peoples' Representatives</u>

- The Board shall, within a short time after the end of the budget year, submit report to the House of Peoples' Representatives concerning the support granted to political parties. The report shall include:
 - a) the total amount of support allocated from government and from any other sources to the parties in the budget year;
 - b) the amount of support allocated to each political party in the budget year;
 - the amount of expenditure in the budget year by each political party as permitted by law;

- በበጀት ዓመቱ የታየውን የሂሳብ ሚዛን ያካተተ መሆን አለበት።
- **፪/ ቦርዱ የሂሳብ ሪፖርቱን፣ መዝገቡን እና** መግለጫውን ለዋናው አዲተር መላክ አለበት።
- ፫/ የሂሳብ ኦዲተር የሂሳብ ሪፖርት በደረሰው በ፴ ቀናት ውስጥ ሪፖርቱን ከዋናው ኦዲተር የሂሳብ መግለጫ ጋር በማያያዝ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት መላክ አለበት።

ምዕራፍ ሁለት <u>የገቢ ምንዌ</u>

<u>ያ</u>፩. *የፖ*ለቲካ ፓርቲ የገንዘብ ምንጭ

- **፩/ የአንድ የፖለቲካ ፓርቲ የገንዘብ ምን** የ
 - V/ ከአባላቱ የሚሰበሰብ የአባልነት *ம*ுடி கொ
 - λ/ ቦርዱ አጥንቶ በሚያስቀምጠው ጣሪያ መሠረት በኢትዮጵያውያን **ማለሰቦች እና ኩባን**ያዎች የሚደረግ ስጦታ ወይም እርዳታ፣
 - ከአንቀጽ ፵፪ እስከ አንቀጽ ፶ በተደነገገው dh/መሠረት ከ**ሚ**ሰጠው ከመንግሥት ድጋፍና ዕርዳታ፣

ሲሆን ይችሳል።

- አንቀፅ ድንጋጌ እንደተጠበቀ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በመንግሥት ወይም በብሔራዊ ክልሳዊ መስተዳድር ፌቃድ የገንዘብ አቅሙን ለማጎልበት ቀጣይነት በሌለው መልክ ዝግጅቶችን በማደራጀት ገንዘብ ለማሰባሰብ ይቸሳል።
- ፫/ የዚህ አዋጅ አንቀፅ ፯ ንዑስ አንቀፅ ፪ ድ*ንጋጌ* ቢኖርም *ጣንኛውም ሕጋ*ዊ ሰውነት ያገኘ የፖለቲካ ፓርቲ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ የንግድና ኢንዱስትሪ ስራዎች መስራት አይችልም።

፲፪. ከመቀበል የተከለከለ ስጦታ ወይም እርዳታ

- ፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ከሚከተሉት ሰዎች ወይም አካላት የሚሰዋን ስጦታ ወይም እርዳታ መቀበል በተብቅ የተከለከለ ነው፤
 - ከውጪ ሀገር ዜጎች፣ V/
 - ከውጪ ሀገር መንግሥት o L To λ/ ከውጪ ሀገር የፖለቲካ ድርጅት፣

- d) the balance of account resulted in the budget year.
- The Board shall send the audit report, the books of account and the financial statement to the Auditor General.
- 3) The Auditor General shall send the audit report, within 30 days from the date he received the report, to the House of Peoples' Representatives by attaching the Auditor General's financial statement.

CHAPTER - TWO SOURCE OF INCOME

51. Income Source of Political Party

- 1) The income source of a political party may be:
 - membership dues collected from members;
 - b) donations or grants by Ethiopian nationals and companies in accordance with the limit to be set by the Board on basis of its study;
 - c) the grant and support to be given by the government as provided from Article 42 to Article 50 of this Proclamation.
- Without prejudice to the provision of this Article, a political party may, upon the approval of the government or regional state administration, collect money from the proceeds of events organized on non permanent basis to enhance its financial position.
- 3) Notwithstanding the provision of Article 7 (2) of this Proclamation, a political party which has attained legal personality may not directly or indirectly engage in commercial and industrial activities.

52. Prohibited Donation or Grant

- 1) Every political party is prohibited to accept donation or grant from the following persons or bodies:
 - foreign nationals;
 - foreign government or foreign political b) party;

- 697 86
 - ወይም *d*h/ ከበሳ አድራጎት ድርጅት መንግሥታዊ ያልሆነ ድርጅት፣
 - aD/ ከሃይማኖት ድርጅት፣
 - w/ከፍርድ እስረኞች፣
 - 4 ከሀገ-መንግሥቱ ውጭ ሥልጣን ለመያዝ ከተደራጀ ቡድን ወይም ሰው፣
 - ከሽብርተኛ ድርጅት፣ ሰ/
 - ส/ ምንጬ ያልታወቀ ስጦታ ወይም አርዳታ፣
 - ከመንግሥታዊ ድርጅት፣ ቀ/
 - $\Omega/$ አንድን ነገር ወደፊት ለማስፈጸም ተገቢ ያልሆነ ዋቅም ለማግኘት ወይም ከሀግ **⊕**.6₽• ጥቅም ለማግኘት በማለም ከማንኛውም አካል ወይም ሰው የሚሰጥ ስጦታ ወይም እርዳታ።
 - ፪/ ከሳይ በን**ዑስ አንቀ**ፅ /፩/ ከ/ሀ/ እስከ /በ/ ስጦታ ወይም አርዳታ የተከለከለን በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ የተቀበለ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ያገኘው ገንዘብ ወይም ንብረት ይወረሳል። እንደሁኔታው አግባብ ባለው ህግ ይጠየቃል።
 - <u>፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ከላይ በንዑስ</u> አንቀጽ /፩/ መሠረት የተከለከለ ስጦታ ወይም እርዳታ በ**ማ**ንኛውም *መን*ገድ የደረሰው እንደሆነ ስጦታውን ወይም ሕርዳታውን በተቀበለ በ፳፩ ቀናት ውስጥ ከተያያ፣ መረጃዎች ጋር ለቦርዱ **ገቢ ማድረ**ግ አለበት።

9£. <u>ከህግ ውጭ ስለተገኘ ሀብትና ንብረት</u>

ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ ከተፈቀደለት **⊕**6₹₽ 73H-AT ወይም ማናቸውንም ንብረት፣ በስጦታ፣ በዳረጎት፣ በውርስ፣ በንግድና ኢንዳስትሪ ሥራ ወይም በማናቸውም መንገድ ተቀብሎ ቢገኝ ንብረቱ በፍርድ ቤት ውሳኔ ለመንግሥት ይሆናል፣ አግባብ ባለው ህግም ይጠየቃል።

<u>ምዕራፍ ሶስት</u> ስለማህደር፣ ሂሳብ አያያዝና ቁጥጥር

9ô. <u>የፖለቲካ ፓርቲ ማህደርና ኦዲት</u> ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የሚከተሉትን ጉዳዮች ያካተተ ትክክለኛና ቋሚ ማህደር በፓርቲው ዋና ጽሕፌት ቤት በአግባቡ

መያዝ አለበት፤

- c) welfare organization or non-governmental organization;
- religious organization;
- prisoners of law;
- an organized group or person assuming f) state power in a manner other than that provided under the Constitution;
- terrorist organization;
- h) donation or grant having unknown source;
- i) government organization;
- donation or grant from any body or **i**) person for the execution of any future object conferred unappropriate benefit or for receiving unlawful benefit.
- Where any political party receives directly or indirectly the donation or grant prohibited in paragraph /a/ to /j/ of sub article (1) of this Article, the received money or property shall be confiscated. The political party may be responsible under the appropriate law.
- 3) Where a political party happened to get in any way the donation or grant prohibited under sub article (1) of this Article, the party shall return the donation or grant to the Board together with related documents within 21 days from the date it received the donation or grant.

53. Unlawfully Acquired Asset and Property

Where a political party is found to have accepted, in a manner otherwise than provided in this Proclamation, money or any property in the form of donation, gratuity, inheritance or proceeds from commercial and industrial activity, or accepted in any way, the assets so received shall be confiscated up on the decision of the court and the party shall be held responsible under the appropriate law.

CHAPTER THREE RECORD, BOOK KEEPING AND AUDITING

54. Record and Audit of Political Party

Every political party shall have to keep appropriately at its head office an accurate and permanent record which includes the following matters:

- ፩/ ማንኛውም በዓይነትም ሆነ በገንዘብ የሚደረግ መዋጮ፤ ስጠታ፤ እና ቃል የተገባ ስጠታ ወይም መዋጮ፤
- ፪/ ከዚህ የሚከተሉትን ,የካተተ የሂሳብ መግለጫ፤
 - ሀ/ የፖለቲካ ፓርቲውን የገንዘብ ምንጭ፣
 - ለ/ መዋጮ ያደረገውን ወይም ስጦታ የሰ ጠውን ወይም ቃል የገባውን ሰው ስም፣
 - ሐ/ ቃል የተገባ መዋጮ ወይም ስጦታ ካለም የሚከፌልበትን ጊዜ፣ እና
 - መ/ አጠቃላይ የፖለቲካ ፓርቲውን የሂሳብ እንቅስቃሴ።
- ፫/ የፖለቲካ ፓርቲ ቋሚ ንብረቶች ዝርዝር፣ መቼ እና እንዴት በባለቤትነት እንደያዘው፣
- ፬/ ከዚህ *ጋ*ር በተያያዘ ቦርዱ የሚፈል*ጋ*ቸውን ሌሎች መረጃዎች።

፶፮. <u>የሂሳብ *ማ*ዝገብ</u>

- ፩/ **ማን**ኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የገቢና ወጭ ሂሳብ ስርአት ይኖረዋል።
- ፪/ የማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የገቢና ወጭ ሂሳብ አያያዝ ስርአት በሂሳብ አያያዝ ልምድ ተቀባይነት ባለው መንገድ መሆን አለበት።
- ፫/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባል በማንኛውም ጊዜ ለስራ መሰናክል ሳይሆን አባል የሆነበትን የፓርቲውን የገቢና ወጭ ሂሳብ መረጃ የማግኘት መብት አለው።
- ፬/ ማናቸውም የፖለቲካ ፓርቲ የሚያወጣ ቸው ወጪዎች ሁሉ ለፖለቲካ አሳማው መዋሳቸውን ለቦርዱ የማስረዳት ኃሳፊነት አለበት።

፻፮. <u>ዓመታዊ የሂሳብ ሪፖርት</u>

፩/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በየዓመቱ በራሱ ኦዲተር የሂሳብ ምርመራ ያካሂዳል። የፖለቲካ ፓርቲው በቦርዱ ከተመዘገበ ከ፮ ወር ጀምሮ የሚሳብ ሪፖርቱን የበጀት አመቱ በተጠናቀቀ በሶስተኛው ወር ለቦርዱ ማቅረብ አለበት።

- any contribution or donation to be made in kind or money, and promised contribution or donation;
- 2) financial statement consisting the following:
 - a) income source of the political party,
 - b) the name of the person who made contribution or donation or promise;
 - c) the time by which the promised contribution or donation is payable if any; and
 - d) the general financial activity of the political party.
- 3) list of the fixed assets of the political party, and when and how they are owned by the political party;
- 4) other related matters required by the Board.

55. Books of Account

- Every political party shall have accounting procedure relating to its revenue and expenditure.
- 2) The procedure of account of revenue and expenditure of every political party shall be in accordance with the generally accepted practice of accounting.
- 3) Every member of a political party shall have a right to seek at any time, without hindering the activity, information concerning the revenue and expenditure accounts of the political party of which he is a member.
- 4) Every political party shall have the responsibility to prove to the Board that its expenditures are spent for its political objective.

56. Annual Audit Report

 Every political party shall undertake audit inspection annually by its auditor. Starting from 6 months of its registration, the political party shall submit its audit report to the Board on the third month after the end of each budget year.

- ማንኛውም g/ የፖለቲካ ፓርቲ ለቦርዱ የሚያቀርበው አመታዊ የሂሳብ ሪፖርት፤
 - የገቢ መጠን እና የገቢ ምንጭ፣
 - የወጪ ዝርዝር እና
 - ስለትክክለኛነቱ የፖለቲካ ፓርቲው መሪ ልርሞበት በፓርቲው ማህተም የተረጋገጠ ሰንድን ያካተተ መሆን አለበት።
- ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ የዓመት የሂሳብ ŗ/ ሪፖርት አዘጋጅቶ በይፋ ያወጣል። ይህ የዓመታዊ የሂሳብ ሪፖርት በቦርዱ ትዕዛዝ በውጭ አዲተር ተመርምሮ ተቀባይነት ያገኘ መሆን ይገባዋል።
- ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ከላይ በንዑስ አንቀፅ /፩/ መሠረት ሪፖርት ካሳቀረበ ወይም ሪፖርት ቢያቀርብም ቦርዱ በተሳከለት ሪፖርት ላይ ዋርጣሬ ሲኖረው ቦርዱ የውጭ አዲተር በ*መ*ሳክ ሂሳቡ *እንዲመረመር* ያደር 2ል። ለዚህም የሚያስፈልገውን ወጭ የፖለቲካ ፓርቲው ይሸፍናል።

ክፍል ስድስት የተከለከሉ ተግባራት እና የሚወሰዱ እርምጃዎች

<u>፯፯. ዓሳማን በሀገወጥ መነንገድ ማስፋፋት የተከለከለ</u> ስለመሆኑ

- 6/ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በሃይል ወይም በማስፌራራት የፖለቲካ ዓላማውን ለማስረጽ ጣንኛውንም ሰው ወይም ቡድን ጣደራጀት ወይም ማሰልጠን ወይም ሰዎችን በግድ መመልመል በህግ ያስቀጣዋል።
- ማንኛውም ሰው ወይም ቡድን ከላይ በንዑስ g/ አንቀፅ /፩/ የተገለፀውን ተግባር የረዳ ወይም የተባበረ እንደሆነ አግባብ ባለው ህግ ይቀጣል።

<u>ያ</u>ኟ. <u>በፖለቲካ ፓርቲ አባልነት ለመሳተፍ ስለማይችሉ ሰዎች</u>

- §/ በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፬ ንዑስ አንቀፅ ፪ የተደነገገው ቢኖርም የሚከተሉት ሰዎች በፖለቲካ ፓርቲ አባልነት ለመንቀሳቀስ አይችሉም፤
 - 951 v/
 - የመከሳከያ ሰራዊት አባል፣ λ/
 - *ф*/ የፖሊስ አባል።
- <u>፪/ ከላይ በንውስ አንቀፅ /፩/ የተጠቀሱት ሰዎች</u> በፖለቲካ ፓርቲ አባልነት ለመንቀሳቀስ ከፈለጉ የመንግሥት ስራቸውን መልቀቅ አለባቸው።

- 2) The annual audit report to be submitted to the Board by every political party shall include:
 - the amount and source of revenue;
 -)list of expenditure; and
 - a document as to its authenticity the political party leader signed on it and attested by the party seal.
- 3) Every political party shall prepare and officially issue annual audit report. Such annual audit report shall have to be inspected and accepted by the external auditor to be appointed by the Board.
- Where a political party fails to submit the report as referred in sub article 1 of this Article, or if it submits, the Board finds uncertainty; the Board may cause the inspection of the account by sending an external auditor. The political party shall incur the costs of such inspection.

PART SIX

PROHIBITIONS AND MEASURES

57. Prohibition of Extending Political Aims by **Illegal Means**

- 1) It shall be punishable by law where a political party with a view to introduce its political aims by force or duress, organizes or trains or recruits by coercion a person or group.
- 2) Any person or group who accomplices or cooperates to effectuate the act referred in sub article (1) of this Article shall be punishable under the appropriate law.

58. Persons Restricted From Membership of a Political Party

- Notwithstanding the provision of sub article (2) of Article 4 of this Proclamation, the following persons may not be admitted in the membership of a political party:
 - a) judge;
 - b) member of the Defense Force;
 - c) member of the police.
- 2) The persons referred in sub-article (1) of this Article shall have to leave their work as civil servant if they wished to be a member of a political party.

፫/ ከሳይ በንዑስ አንቀፅ /፩/ የተደነገገውን የጣሰ ሰው ከያዘው የመንግሥት ሥራ በራሱ እንደለቀቀ ይቆጠራል።

<u>ክፍል ሰባት</u> ልዩ ልዩ ድን*ጋ*ጌዎች

፵፱. *መሽጋገሪያ ድንጋጌ*

ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት የተቋቋመ ማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ አዋጅ እንደተመዘገበ ይቆጠራል። ይሁን እንጇ ቦርዱ በዚህ አዋጅ መሠረት መሟላት የሚገባውን ሰነድ ያላሟላ ፓርቲን እንዲያሟላ ሊያዝ ይችላል።

*፰. የመተባበር ግ*ኤታ

ማንኛውም ሰው ይህን አዋጅ በሥራ ሳይ ለማዋል የመተባበር ግዴታ አለበት።

፷፩. *ደንብና መመሪያ* ስለማውጣት

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ለዚህ አዋጅ ማስፊፀሚያ የሚረዳ ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን በዚህ አዋጅ ተሰዋቶታል።

ጃ፪. የተሻሩ ሀጎች

- ፩/ የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባ አዋጅ ቁጥር ፵፮/፲፱፻፹፩ በዚህ አዋጅ ተሽሯል።
- ፪/ የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባ አዋጅን ለማሻሻል የወጣ አዋጅ ቁጥር ፹፪/፲፱፻፹፮ በዚህ አዋጅ ተሽሯዋል።

<u> ፷፫. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ</u>

ይህ አዋጅ በፌዴራል *ነጋሪት ጋ*ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፅና ይሆናል።

አዲስ አበባ መስከረም ፲፬ ቀን ፪ሺ፩ ዓ.ም

ግርጣ ወልደጊዮርጊስ

የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት 3) A person who violates the provision of sub article (1) of this Article shall be deemed to terminate his work by his own consent.

<u>PART SEVEN</u> MISELLANEOUS PROVISIONS

59. Transitional Provision

Any political party established prior to the promulgation of this Proclamation shall be deemed registered. However the Board may order a party that fails to fulfill the required document in accordance with this Proclamation to fulfill the same.

60. Duty to Cooperate

Every person shall have the duty to cooperate for the implementation of this Proclamation.

61. Power to Issue Regulation and Directive

The National Election Board of Ethiopia is hereby authorized to issue regulation and directive for the implementation of this Proclamation.

62. Repealed Laws

- Political Parties Registration Proclamation No. 46/1993 is hereby repealed by this Proclamation.
- 2) Political Party Registration (as amended) Proclamation No. 82/1993 is hereby repealed by this Proclamation.

63. Effective Date

This Proclamation shall come in to force up on the date of publication in the Federal Negarit

Done at Addis Ababa this 24th day of September, 2008

GIRMA WOLDEGIORGIS

PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA